Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ШАҲАР РЎЗНОМАСИ

Рўзнома 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган ◉ № 44 (7. 433) ◉ 1991 йил 4 март, душанба ◉ Нархи 8 тийин.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Президентининг Фармони

ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ МОДДИЙ-ТЕХНИКА ТАЪМИНОТИ КОМИТЕТИНИ ҚАЙТА ЎЗГАРТИРИБ, УНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР МОДДИЙ-ТЕХНИКА ТАЪМИНОТИ ДАВЛАТ-КООПЕРАТИВ КОМИТЕТИ (ЎЗБЕКИСТОН ССР ГОСКООПСНАБИ)ГА АЙЛАНТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Бозор муносабатларига ўтиш шароитида моддий-техника таъминотини такомиллаштириш, хўжалик алоқаларини ривожлантириш мақсадида:

1. Ўзбекистон ССР Давлат моддий-техника таъминоти комитети ва унинг жумҳурият ҳамда вилоят бўлинмалари негизида Ўзбекистон ССР моддий-техника таъминоти давлат-кооператив комитети (Ўзбекистон ССР Госкоопснаби) тузилсин.

Ўзбекистон ССР Госкоопснаби системасининг фаолияти пайчиларнинг якка тартибда ва жамоатчилик асосида аъзо бўлиши, кооператив, давлат, ижара, хусусий ва жамоат ташкилотлари ҳамда корхоналарнинг ва якка тартибда ишлаб чиқариш фаолияти билан шуғулланаётган шахсларнинг кўнгилли равишда қатнашишлари асосида амалга оширилиши белгилаб қўйилсин.

Ўзбекистон ССР Госкоопснаби шартномавий асосларда Иттифоқ ва жумҳурият давлат, кооператив ва аралаш бирлашмаларига ҳамда уюшмаларига ўзининг тўла хўжалик мустақиллигини ва ҳуқуқий шахс ҳуқуқларини сақлаб қолган ҳолда ихтиёрий равишда кириши ҳам мумкин.

Ўзбекистон ССР Госкоопснаби молиявий-иқтисодий, хўжалик ва ижтимоий фаолиятга алоқадор барча масалаларни мустақил ҳал қилади, банк муассасаларида маҳсулот етказиб берувчилар, истеъмолчилар, пудратчилар, бюджет билан ҳисоб-китоб қилиш учун пул ва хорижий валюта ҳисоб дафтарчаларини очади, қисқа муддатли ва узоқ муддатли кредитлардан фойдаланади.

2. Ўзбекистон ССР Моддий-техника таъминоти давлат-кооператив комитети зиммасига:

халқ хўжалиги (деҳқончилик-саноат комплекси бундан мустасно) тармоқларини, шунингдек давлат, жумҳурият, жумҳуриятлараро илмий-техникавий, экологик ҳамда ижтимоий-иқтисодий дастурларни битимлар, хўжалик шартномалари ва ҳукуматлараро битимлар асосида моддий-техникавий жиҳатдан таъминлаш;

иккиламчи ресурсларни тайёрлашни ташкил этиш ҳамда ишлаб чиқариш саноат чиқиндиларини оборотга киритиш ва идиш-ўраш маҳсулотлари билан таъминлашни ташкил этиш;

резерв ва суғурта запасларини ташкил этиш учун республика ресурслари имкониятидан фойдаланган ҳолда моддий-техника ресурсларининг алмашув фондини шакллантириш, бозорни барқарорлаштирувчи жамғармани тузишда қатнашиш, чет элларга ҳукуматлараро битимларга ҳам мувофиқ ҳолда маҳсулот етказиб берилишини назорат қилишни таъминлаш, истеъмолчилар билан ишлаб чиқарувчилар ўртасида юзага келган ишлаб чиқариш ва хўжалик алоқаларини ўрнатиш ҳамда ривожлантириш;

истеъмол бозорларини моллар билан тўлдиришга ва бозор инфраструктурасини ривожлантиришга; воситачи савдо фирмаларини, тижорат марказларини, мол биржалари ва улгуржи ярмаркаларни, брокер ва лизинг компанияларини тузишга кўмаклашиш;

хорижий фирмалар билан ташқи иқтисодий фаолиятни амалга ошириш вазифаси юклатилсин.

3. Ўзбекистон ССР ҳудудида жойлашган корхоналарга уларнинг кимга қарашлилигидан ва мулк шаклларидан, ишлаб чиқариш-техникавий йўналишдаги маҳсулотларни ва халқ истеъмоли молларини ишлаб чиқаришидан қатъи назар, ишлаб чиқариш эҳтиёжлари учун бу маҳсулотларни Ўзбекистон ССР Моддий-техника таъминоти давлат-кооператив комитети органлари орқали сотиш тавсия этилсин.

4. Ўзбекистон ССР Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамаси Раисининг ўринбосари — ресурслар, моддий-техника таъминоти ва шартномалар комплексининг раҳбари ўртоқ Т. Я. Шариповга Ўзбекистон ССР Моддий-техника таъминоти давлат-кооператив комитети тўғрисидаги низом лойиҳасини ишлаб чиқиш ва уни икки ҳафталик муддатда вазирлар кабинетига тасдиқлаш учун тақдим этиш топширилсин.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1991 йил 1 март.

17 март—СССР референдуми куни

Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши депутатларининг Ўзбекистон пойтахти фуқароларига

МУРОЖААТИ

Қадрли ака-укалар ва опа-сингиллар!

1991 йил 17 мартда биз тарихий воқеа қатнашчилари бўламиз: мамлакатимизда биринчи марта умумхалқ референдуми ўтказилади. Референдум натижасида бизнинг кўп миллатли Ватанимизнинг тақдири, ҳар биримизнинг тақдиримиз ҳал бўлади.

Биз, депутатлар, сессияда Совет Социалистик Республикаларини ҳар бир миллат фуқаросининг ҳуқуқлари ва эркинликларига тўла кафолат бериладиган тенг ҳуқуқли суверен республикаларининг янгиланган федерацияси сифатидаги Иттифоқини сақлаб қолишга амалда якдиллик билан овоз бериб, Тошкент шаҳри барча фуқароларини ҳам референдум саволига «Ҳа» деб жавоб беришга даъват этамиз.

Бугунги кунда бутун жаҳонда якка ҳолда яшаётган бирорта давлат, бирорта халқ йўқ. Референдумга қўйилаётган саволнинг ўзи янгиланган Иттифоқимиз асоси бўладиган принципларни — унинг барча аъзолари СУВЕРЕН ва ТЕНГ ҲУҚУҚЛИЛИГИ принципларини намоён этиб турибди.

Биз референдум саволига «Ҳа» деб жавоб бериб жумҳуриятимиз Президентига, жумҳуриятнинг барча раҳбариятига бошқа республикалар билан музокаралар олиб бориш, Иттифоқ таркибида чинакамига суверенлик ва тенг ҳуқуқлиликка эришиш учун мустаҳкам негиз яратган бўламиз.

Бизнинг «Ҳа» деб жавоб беришимиз—бу СУВЕРЕН республикаларнинг ТЕНГ ҲУҚУҚЛИЛИК ИТТИФОҚИга розилик бериш демакдир.

Биз мамлакатимиз халқлари ўртасидаги дўстлик, ҳамкорлик, ўзаро ёрдам анъаналари қимматли бўлган ҳар бир соғлом фикрли фуқарони янгиланган Иттифоқ учун ўз овозини беришга даъват этамиз.

Бизни миллатлараро можаролар гирдобига ташламоқчи бўлганлар иғвогарлигига учманг, сохта даъватларга алданманг! Кучимиз бирликда эканлигини ёдингизда тутинг!

Жипслашган ҳолдагина биз ҳар қандай қийинчиликларни енгиб ўта оламиз.

Янгиланган Иттифоқ таркибидаги суверен Ўзбекистон учун овоз беринг.

БЕШИНЧИ СЕССИЯ ТОПШИРИҒИГА БИНОАН ТОШКЕНТ ШАҲАР КЕНГАШИ РАЁСАТИ

«ИТТИФОҚДАН ЧИҚМАЙМИЗ»

«ЮЛДУЗ» ТИҚУВ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ ЖАМОАСИНИНГ ФИКРИ АНА ШУНДАЙ.

Яқинлашиб келаётган Референдум одамлардан битта саволга жавоб беришни тақозо қилади. У ҳам бўлса Совет Социалистик Жумҳуриятлари ягона иттифоқда бўладими ё йўқми?

Ҳамшаҳарларимизнинг бу ҳақдаги фикрлари қандай?

Бу сафар биргина корхона мисолида тошкентликлар фикридан хабар топмоқчи бўлдик. Шу ниятда «Юлдуз» тикув ишлаб чиқариш бирлашмасига йўл олдик. Улар ҳам худди билгандек, фабрика партия қўмитасининг қарори билан пешвоз чиқишди. Маълум бўлишича, бирлашма коммунистлари маслаҳатлашиб, ўз йиғилишларидан бирида шундай қарорга келишибди. Ниятларини умумлаштириб, корхона ишчиларига мурожаат қилишибди. Мурожаатда айтилишича, Иттифоқдан чиқиб кетиш ҳеч кимга наф келтирмаслиги, аксинча иқтисодий жиҳатдан танг аҳволга тушиб қолган жумҳуриятлар яна ҳам оғир шароитга тушиб қолиши мумкинлиги таъкидланади.

Биз бирлашма партия қўмитасининг котиби Тоҳир Собитовга юзландик.

— Коммунистларимизнинг ўзлари шундай ташаббус билан бизга келишди. Партия қўмитаси уни табриклаб қўллаб-қувватлади, холос.

Мустақил ва тенг ҳуқуқли жумҳуриятларнинг федератив давлат — Совет Иттифоқи бўлиши керакми ёки йўқми? Айнан шу саволга жавоб бериши лозим бўлган референдум куни яқинлашаяпти. Иттифоқ хусусидаги саволга «ҳа» ёки «йўқ» деб жавоб беришдан олдин Ўзбекистон Совет ҳокимиятининг 73 йиллик даврида нималарга эришганлиги, Улуғ Ватан уруши йилларида синалган дўстлик, урушдан кейинги тикланиш, ҳаммамиз учун қадрли бўлган фарзандларимиз ҳамда келажагимиз ҳақида ўйлаб кўришимиз керак.

Хулоса чиқармасдан олдин, мамлакатда 75 миллион киши ўз миллий ҳудудларида эмас, балки бошқа жойларда яшаётганлигини ўйлаб кўринг, жумҳуриятлар ажралиб кетса, уларнинг тақдири нима кечади?

Умумтарихий тақдир туфайли ҳозир ҳаммамиз бир кемада сузяпмиз, уни ҳар томонга чайқатишдан бирор фойда чиқмайди.

Маъмурий-буйруқбозлик усули ҳокимлик қилган даврда Ўзбекистон асосан хом ашё базаси сифатида шаклланди. Эндиликда жумҳурият иқтисодини тиклаш учун йиллар керак.

Жумҳурият Президенти И. А. Каримов бу ҳақда Ўзбекистон ССР Олий Кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида батафсил тўхталиб ўтди. Бирлашма коммунистларининг навбатдаги йиғилиши шу боисдан коммунистлар ва комсомолларини, барча ишчи-хизматчиларни 1991 йил 17 мартда Совет Социалистик Жумҳуриятлари Иттифоқини сақлаб қолишга чақирди.

Ф. ҒУЛОМОВА.

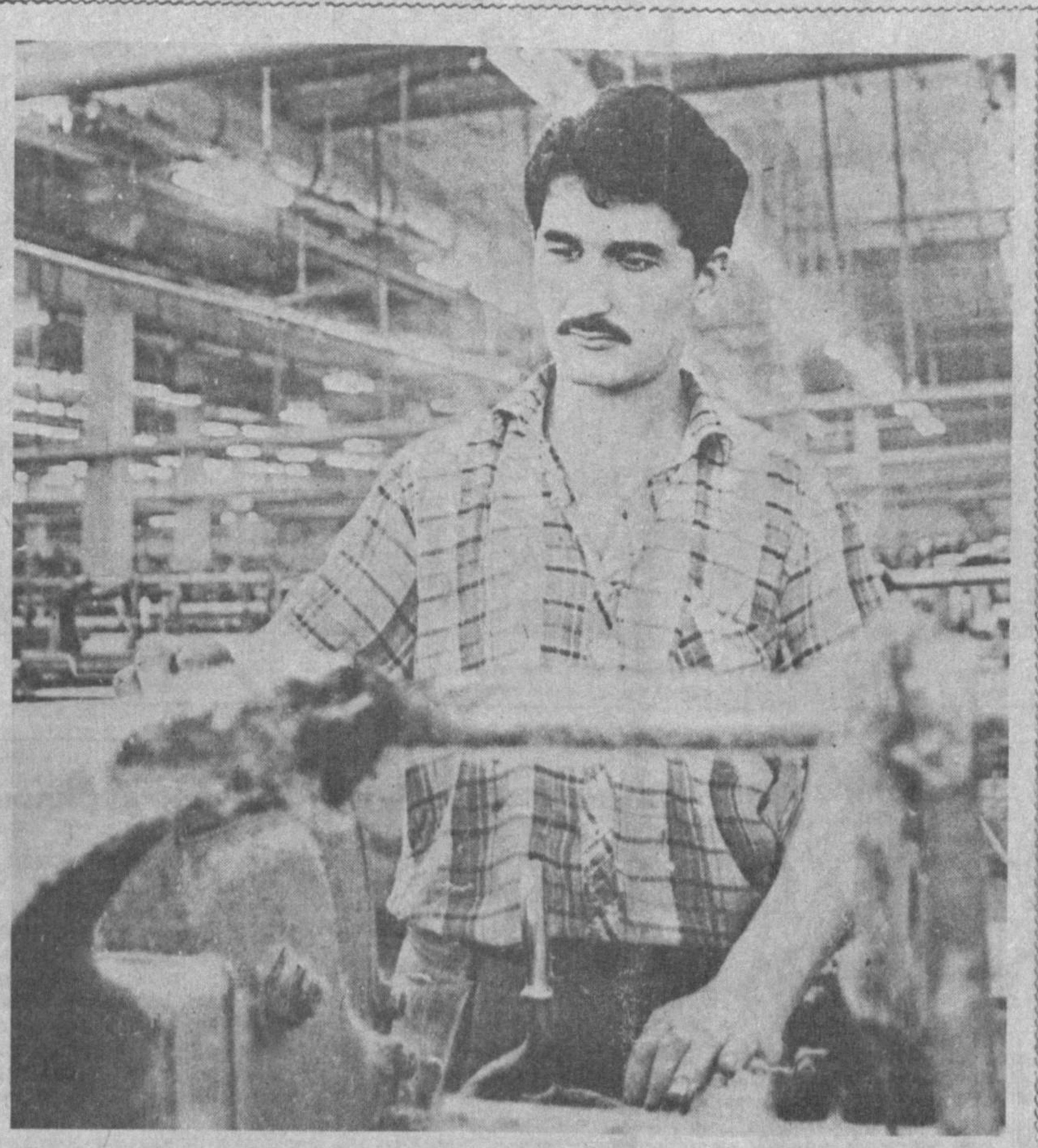

Тошкент тўқимачилик комбинатининг биринчи филиалида Заҳриддин Нурмуҳамедовнинг номини ҳурмат билан тилга олишади. Чунки бу пешқадам ишчи ёрдамчи уста сифатида ёшларга касб сирларини қунт билан ўргатиб келмоқда.

Т. Каримов сурати.

СССР ПРЕЗИДЕНТИГА ТАБРИКЛАР

2 мартда СССР Президенти, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Михаил Сергеевич Горбачевни давлат ва партия ишида биргаликда ишлайдиган ўртоқлари туғилган кунининг 60 йиллиги билан қизғин ва самимий табрикладилар. Улар М. С. Горбачевга бунёдкорлик ғоялари ва режаларини амалга оширишда муваффақиятлар, шахсий бахт-саодат, у ўз умрини бахшида этган жамиятимизни янгилаш хайрли ишида сиҳат-саломатлик тиладилар.

М. С. Горбачев номига меҳнат жамоалари, жамоат ташкилотлари, фан ва маданият намояндаларидан кўплаб табриклар келмоқда. Хорижий мамлакатларнинг давлат ва жамоат арбоблари ҳам юбилей табрикларини йўлладилар.

(СИТА).

Бугунги кун нафаси

ЖУМҲУРИЯТИМИЗДА

◉ Андижон вилоят партия қўмитасининг ижтимоий-сиёсий марказида Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитаси, жумҳурият ва вилоят ижтимоий-сиёсий марказлари томонидан ташкил этилган уч кунлик зонал семинар бўлиб ўтди. Унда Андижон, Фарғона ва Наманган вилоятлари меҳнат жамоаларининг тарғиботчилари ва мафкуравий муассасалар ходимлари қайта қуриш шароитларида мафкура ишлари назарияси ва амалиёти масалаларини муҳокама қилдилар.

МАМЛАКАТИМИЗДА

◉ РСФСР Олий Кенгашининг Раёсати 28 мартда жумҳурият халқ депутатларининг навбатдан ташқари съездини чақириш тўғрисида қарор қабул қилди. Унда Россиядаги сиёсий ва ижтимоий-иқтисодий аҳвол, тангликдан чиқиш чоралари, РСФСР миллий давлат тузилиши, иттифоқ ва федерал шартномаси масалаларини муҳокама қилиш мўлжалланмоқда.

ХОРИЖДА

◉ Ироқ қўмондонлиги 35—38 ёшдаги аскарларни ҳарбий хизматдан бўшатишга қарор қилди. Бошқа ёшдаги аскарларни ҳам ҳарбий хизматдан озод қилиш масаласи ўрганилмоқда.

◉ Корея Республикаси президенти Ро Дэ У, Жанубий ва Шимолий Корея 3—4 йил ичида бирлашиши мумкин, деган фикр билдирди.

Бугунги кун нафаси

«ТЕЗ ЁРДАМ» ЁРДАМГА МУҲТОЖ

Тошкент шаҳар Кенгаши ижроия қўмитаси мажлисидан

Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ижроия қўмитасининг навбатдаги мажлисида тез тиббий ёрдам кўрсатишнинг аҳволи ва уни янада яхшилаш чоралари тўғрисидаги масала муҳокама қилинди. Мажлисни Тошкент шаҳар ижроия қўмитасининг раиси О. Х. Асқаров олиб борди.

УШБУ масала юзасидан шаҳар тез ёрдам станциясининг бош врачи И. З. Ўринбоев, Тошкент шаҳар ижроия қўмитаси соғлиқни сақлаш Бош бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Л. Х. Жалолова ҳисоб бердилар. Улар кейинги йилларда тез ва шошилинч тиббий ёрдам кўрсатишни яхшилаш юзасидан қатор чоралар кўрилганлигини таъкидладилар.

Бугунги кунда Тошкент тез тиббий ёрдам кўрсатиш станциясига 150 та бригада фаолият кўрсатяпти. Улар йилига чақирув бўйича 1 миллион мартагача беморлар ҳузурига борадилар. Бир кеча-кундузда ўртача 2-3 мингта чақирув олинади. Шаҳар тез ва шошилинч тиббий ёрдам кўрсатиш станцияси таркибига шаҳарнинг турли районларида жойлашган 16 та подстанция киради. Уларда бир кеча-кундузда 8 тадан 15 тагача бригада ишлайди. Айрим подстанцияларга катта ёшдаги аҳоли ва болаларга ёрдам кўрсатиш бўйича ихтисослаштирилган бригадалар ажратилган.

Моддий-техника база бир мунча мустаҳкамланди. 1990 йилда «03» диспетчерлик маркази, 2, 6, 7, 8, 10, 12, 13-подстанциялар ва тез тизмат кўрсатишнинг бошқа бўлинмалари капитал таъмирланди. Бу ишларга 1989 йилдаги 34 минг сўм ўрнига 272 минг сўм сарфланди. Киров районидаги подстанция моддий-техника базасини мустаҳкамлаш чоралари ҳам кўрилди. Бу ерда 14-подстанция янги қулайликларга эга бўлган бинога ўтказилди, 6-подстанцияни кенгайтириш учун икки қаватли бино ажратилди. Бу ерда ҳозир таъмирлаш ишлари олиб борилялти. Ҳамза районида 1991 йилнинг иккинчи кварталида ишга туширилиши режалаштирилган типовой подстанция қурилиши ниҳоясига етяпти.

Тез тиббий ёрдам бригадаларининг таъминотини яхшилаш чоралари ҳам кўрилди. 1989 йилдаги 32 минг сўм ўрнига 120 минг сўмлик техника ва асбоб-ускуна олинди. Бир марта ишлатиладиган шприцларни ажратиш икки мартага ортди. Ҳар бир чақирув учун сарфланадиган дори-дармонлар миқдори ҳам беш тийинга кўпайди.

Тез тиббий ёрдам кўрсатиш станцияларининг поликлиникалар ва медицина-санитария қисмлари билан ҳамкорлиги тартибга солиниши натижасида тез ёрдам кўрсатиш бўйича мурожаатлар бир мунча камайди. Ўтган йили ҳар минг аҳоли ҳисобига 348 чақирув қабул қилинди. Иттифоқ бўйича эса бу ўртача кўрсаткич 320 тага тенг. Чақирув олингандан сўнг ўлим ҳоллари ҳам камайди.

Айни пайтда бу рақамлар тез тиббий ёрдам кўрсатишдаги аҳвол ўткирлигича қолаётганлигидан ҳам далолат беради. Бу масала Тошкент шаҳар ижроия қўмитасида бундан беш йил муқаддам муҳокама этилган эди. Ўшанда қабул қилинган қарорнинг кўп моддалари бажарилди. Аммо ўша вақтдан бери шаҳардаги биронта район ижроия қўмитаси тез тиббий ёрдам кўрсатиш масалаларини кўриб чиқмади ва бу хусусда бирор амалий таклиф киритмади. Район соғлиқни сақлаш бўлимлари ҳам бу муҳим масалани ҳал этишда ўзларини четга олдилар.

Мажлисга раислик қилувчи район ижроия қўмиталаридан тез ёрдам подстанцияларига муносабатни тубдан ўзгартиришни талаб этди. Бугунги кунда тез ёрдам кўрсатиш хизмати бирорта типовой подстанцияга эга эмас. Ҳолбуки, юқорида тилга олинган қарорда шаҳар архитектура ва капитал қурилиш Бош бошқармаларига, шаҳар план комиссиясига бир ой муддат ичида район «тез ёрдам» подстанциялари типовой биноларини лойиҳалаш, жойлаштириш ва қуриш масаласини кўриб чиқиш топширилган эди. Ҳозир ишлаб турган 16 та подстанциядан тўрттаси (1, 3, 9, 15) турар жой биноларининг биринчи қаватида жойлашган. 12, 3-подстанциялар Тошкент политехника техникумининг биноси ҳамда Тошкент политехника олий илмгоҳининг ётоқхонасида жойлашган. Бешта подстанция (10, 5, 11, 7, 13) эса иссиқ сув ва канализация бўлмаган мослаштирилган эски биноларда жойлашган. Шаҳардаги подстанцияларнинг фойдали майдони 61 квадрат метрдан 236 квадрат метргачани ташкил этади. Фақат 10-подстанция 345 квадрат метр майдонга эга. Ҳолбуки, типовой подстанция 355 квадрат метр фойдали майдонга эга бўлиши керак.

Йўлларнинг, уйлар номерлаштирилишининг, подъездлар ёритилишининг ниҳоятда қониқарсиз аҳволда эканлиги тез ёрдам бригадалари ўз вақтида етиб келмаслиги сабабларидан биридир. Ободонлаштириш Бош бошқармаси, шаҳар уй-жой бошқармаси, район ижроия қўмиталари бу масалада тартиб ўрнатиш чораларини кўрмаяптилар. Ҳамза, Октябрь ва Собир Раҳимов районларида бу иш айниқса қониқарсиз аҳволда. Октябрь районида Уйғур, Ҳуршид, Чаплигин кўчаларидаги уйлар номерлаштирилмаган. Шарафуддинов кўчасида бешта боши берк кўча бор. Лекин уларнинг бирортаси белгилаб қўйилмаган. Дархон кўчасидаги боши берк кўчаларда ҳам аҳвол шундай. Собир Раҳимов районидаги Ўқчи, Хизматчи кўчалари, Профессорлар шаҳарчасидаги кўпгина боши берк кўчалар белгилаб қўйилмаган. Шаҳар олий ўқув юртлар ётоқхоналарининг подъездлари ҳам номерлаштирилмаган. Қорақамиш 2/4-даҳасидаги Ўрозбоев ва Юнусов кўчаларида такрор номерлар учрайди. Ҳамза районида Ашрафий кўчасида уйлар номерлари тартибга келтирилмаган.

«03»ни телефон орқали чақиришда 62, 67, 99, 91, 96, 47, 48 ва бошқа автомат телефон станциялари ёмон ишлаётганлиги тўғрисида шаҳар аҳолиси ҳақли эътирозлар билдиряпти. Баъзи ҳолларда тез ёрдам станцияга телефон қилиш учун камида бир соат вақт талаб қилинади. Санитария автомашиналари радио алоқасини ҳам яхшилаш талаб этилади. Шаҳар ижроия қўмитасининг юқорида айтилган қароридаги тез ёрдам хизмати телефон алоқасини яхшилаш бўйича моддаси тўлиқ бажарилмаган. Марказий диспетчерлик пункти билан 1, 6, 7, 13, 15, 17-шаҳар касалхоналари, 14, 5-болалар касалхоналари, қатор корхоналар медицина-санитария қисмлари, Тошкент Давлат тиббий илмгоҳи клиникаси беморлар қабул қилиб оладиган хоналари билан бевосита алоқа ўрнатилмаган.

Тез тиббий ёрдам кўрсатиш хизмати фаолиятида санитария автотранспортининг аҳволи алоҳида ўрин тутади. Кейинги уч йил давомида санитария автомашиналари парки амалда тўла янгиланган бўлишига қарамасдан, 1975 йилдан ишлаб турган, 257 та автомашинаси бўлган тез тиббий ёрдам кўрсатиш автобазаси ўз ремонт базасига эга эмас. Ўтган йил июнь ойидан бошлаб санитария автотранспортини эҳтиёт қисмлар ва агрегатлар билан таъминлаш кескин ёмонлашди. Ҳар куни техник сабабларга кўра линияга 27-30 та машина чиқмайди. Санитария транспортини ёнилғи билан таъминлашда ҳам узилишлар рўй бериб туради.

Юқори малакали кадрлар етишмаслиги тез тиббий ёрдам хизмати ишидаги энг бўш бўғин ҳисобланади. Шаҳар аҳолисига хизмат кўрсатиш учун норматив бўйича кеча-ю кундуз ишлайдиган 220 та тез тиббий ёрдам кўрсатиш бригадаси бўлиши керак. Лекин ҳозир 138 та бригада бор, холос. Ходимлар етишмаслиги тобора кескин бўлиб боряпти. Штат бўйича кўзда тутилган 765 врач ўрнига 440 нафар врач ишлаяпти. Врачларнинг ҳар тўрттасидан учтаси хотин-қизлардир. Уларнинг 20 фоизи ҳозир декрет отпускасидадир. Тез тиббий ёрдам хизматида штатда кўзда тутилган 1129 ўрта медицина ходими ўрнига 876 киши ишлаяпти. Уларнинг 80 фоизи хотин-қизлардир. Бу ходимлар ўртасида кадрлар қўнимсизлиги катта.

Тошкент шаҳар ижроия қўмитаси тез тиббий ёрдам ишидаги камчиликларни ҳар тарафлама таҳлил этиб, қарор қабул қилди. Унда, жумладан, ҳар йили тез ёрдам хизмати учун иккита типовой подстанция биноси қуриш, бу хизматни моддий манфаатдорликни ошириш асосида юқори малакали кадрлар билан мустаҳкамлаш, алоқани, аҳолига хизмат кўрсатиш маданиятини яхшилаш кўзда тутилган.

Тошкент шаҳар ижроия қўмитасининг мажлисида бошқа масалалар ҳам кўриб чиқилиб, улар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

«Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг тажриба-механика заводида ўз касбининг мутахассислари бўлган мураббий ишчилар кўплаб ишлашади. Улардан бири чархловчи Тоҳир Шокировдир. Бу пешқадам ишчи узоқ йиллардан бери корхона улушига ўзининг самарали ҳиссасини қўшиб келмоқда.

Р. Шарипов сурати.

БУЮРТМА БАЖАРИЛДИ

«Узинформтранссистема» ишлаб чиқариш бирлашмасининг алоқа бўлими Давлат малака ошириш илмгоҳининг чет тили хонасига «КО — 07» маркали ускуналар комплектини ўрнатди. У илмгоҳ тингловчиларига ўзбек тилини ўрганишда ёрдам бериш учун мўлжалланган. Ускуналар комплекти ўқитувчига ҳар бир тингловчи билан алоҳида ёки ҳаммалари билан баравар суҳбатлашиш имконини беради. Бундан ташқари комплектда тингловчининг ўқитувчи билан ҳаммага эшиттириб сўзлашиши, оғзаки машқларини магнитофонга ёзиб олиш ва кейин эшитиб кўриш, электрофон, видеомагнитофон, кинопроектор ҳамда диаскопларни пульт ёрдамида бошқариш имкониятлари кўзда тутилган.

Р. АБДУЛИН,
«Узинформтранссистема» ишлаб чиқариш бирлашмаси алоқа бўлимининг мудири.

ШИРКАТ АСОСИДА

Тошкент тиббиёт илмгоҳи атрофида кейинги йилларда кўплаб замонавий кўп қаватли турар-жой бинолари қад кўтарди. Бунда Тошкент қурилиш Бош бошқармасига қарашли 3-уйсозлик комбинати қурувчиларининг ҳам ҳиссаси катта бўляпти.

Айни пайтда шу комбинатнинг Анатолий Пантелейкин бошлиқ бригадаси бунёдкорлари ширкат асосида 9 қаватли уйда қурилиш ишларини амалга оширишмоқда. Бинолар 252 оилага мўлжалланган бўлиб, унинг умумий сатҳи 25 минг квадрат метрдир.

— Мазкур уйда қурилиш ишлари шу йил бошланди, — дейди жамоа етакчиси. Объектда ҳаммаси бўлиб 4 миллион 117 минг сўмлик қурилиш-тиклаш ишларини бажаришимиз керак.

Г. ЮСУПОВ.

Ҳамкорлик қирралари

ИШЧИДАН МЕҲНАТ, РАҲБАРДАН ШАРОИТ

Сўнгги вақтларда жумҳуриятимизда чет эл фирмалари билан ҳамкорликда фаолият кўрсатаётган корхоналар ҳақида кўп гапирилмоқда. Ҳамкорликдаги бундай корхоналар сони тобора кўпайиб халқимиз учун зарур бўлган халқ истеъмоли молларини ишлаб чиқаришда бирмунча енгилликлар туғдирмоқда. Албатта бу корхоналарнинг ишлаб чиқараётган маҳсулотлари сифат жиҳатидан ҳам бошқа корхоналарга нисбатан фарқ қилади. Шундай корхоналардан бири шаҳримиздаги «Зенит» заводидир. Жамоатчи мухбиримизнинг завод директори, Ўзбекистон ССР халқ депутати Анвар ЮСУПОВ билан қилган суҳбати мавзуи корхонанинг бугунги кун фаолияти ҳақида бўлди.

— Бу заводда ҳозирги кунга келиб кўплаб халқ хўжалиги молларини ишлаб чиқариляпти, деб эшитдик...

— Гапингиз тўғри. Корхонамиз барпо этилгандан бошлаб мудофаа саноати тармоғи ихтиёрида. Мана қайта қуриш, ошкоралик сиёсати туфайли мамлакатимизда катта ўзгаришлар юз берди. Бу ўзгаришлар корхонамизни ҳам четлаб ўтгани йўқ. Кўриб турганингиздек ўз таъсирини кўрсатди. Очиғини айтиш керак, шундай вақтлар бўлдики, дўстларимиз, қариндош-уруғларимиз иш жойимизни суриштиришганда нима дейишни билмай, «Ҳа, энди ҳамма қатори заводда ишлаймиз-да», деб қўя қолардик. Қайси заводдалигини очиқ-ойдин айтмас эдик. Мана энди ҳозирги кунга келиб заводимиз ҳақида, ишлаб чиқараётган маҳсулотимиз ҳақида бемалол гапиришимиз мумкин. Халқимиз билсин, ҳозир нима ишлаб чиқаряпмиз, олдин нима ишлаб чиқарардик. Сўнгги икки йил ичида заводимизда жуда катта ўзгаришлар юз берди. Булардан энг асосийси, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни йўлга қўйдик. Бизнинг ишлаб чиқараётган маҳсулотларимиз нималардан иборат эканлигига қизиққанлар корхонамиз олдидаги очилган дўконимизга келиб кўришлари мумкин. Бу дўконимизда биз ишлаб чиқараётган маҳсулотларнинг асосий қисми бор. Умуман олганда, биз хоҳлардикки, заводимизни, ишлаб чиқараётган маҳсулотларимизни кўпчилик билса. Қўшни жумҳуриятларда ҳам биз ҳақимизда, маҳсулотларимиз ҳақида эшитишса, маҳсулотларимиз у ерларга бориб етса, бундан фақат бизга фойда бўларди, холос.

— «Зенит» заводининг чет элдаги фирмалар билан алоқаси ҳақида ҳам тўхталсангиз. Чунки бу корхона Жанубий Корея фирмалари билан ҳамкорликда иш юритяпти экан. Улар билан ҳамкорлик ҳақида шартнома имзоланганлиги ростми?

— Корхонамизнинг чет эл фирмалари билан бўлган алоқалари жуда яхши. Биз 1988 йилдан бошлабоқ, хорижий давлатларнинг дунёга машҳур фирмалари билан алоқа ўрнатишга киришдик. Биринчи бўлиб Ҳиндистон фирмаси билан алоқа ўрнатганмиз. Шу кунда икки ҳинд мутахассиси бизда иш олиб бормоқда. Уларнинг ёрдами билан Ҳиндистонда бўлганимизда Жанубий Кореянинг дунёга машҳур «Голстар» фирмасининг вакиллари билан учрашдик. Бу фирма дунёдаги видео аудиомагнитофонлар, магнитофон ва шу каби электроника маҳсулотларини сифатли ишлаб чиқарувчи энг машҳур фирмалар қаторига киради. «Голстар» фирмаси билан шу йил шартномага қўл қўйдик. Икки йилча бу фирма билан бирор қарорга келишмай турдик. Сабаби жумҳуриятимизда, қолаверса иттифоқимизда бўлаётган иқтисодий ўзгаришлар уларга унчалик тушунарли эмас. Чунки биз яхши гапирамиз, чиройли гапирамиз. Лекин амалдаги ишга келганимизда бюрократик аппаратимиз кўп нарсага рухсат бермайди. Шундай бўлса ҳам жумҳуриятимиз раҳбарларига минг раҳмат. Бизни қўллаб-қувватлашди. Эндиликда Жанубий Кореядан бизга жуда катта миқдорда дастгоҳ қисмлар келмоқда. Мана олдимизда кеча келган телеграмма турибди. Унда айтилишича, ҳозирги кунда Находкада бизга юборилган катта миқдордаги дастгоҳлар турибди. Яқин кунлар ичида бу дастгоҳлар бизга етиб келади.

Жанубий Корея фирмасидан ташқари яна биз Америка Қўшма Штатлари билан ҳам алоқа ўрнатганмиз. Ҳинд мутахассислари билан биргаликда корхонамизда Американинг «Совантек» фирмаси мутахассислари ишлаяпти. Бу фирма мутахассислари ҳам бизда ишлаб чиқараётган маҳсулотларни мукаммаллаштиришга, янги-янги маҳсулотлар ишлаб чиқаришга ёрдам бермоқдалар.

— Анвар ака, суҳбатимиз менимча умумийроқ бўлиб қоляпти. Бундай дейишимнинг сабаби, маҳсулотлар ҳақида гапиряпмиз-у, лекин айнан қандай маҳсулотлар ишлаб чиқарилаётгани ҳақида тўхталмаяпмиз. Келинг, ишлаб чиқараётган маҳсулотларнинг айримларини бўлса ҳам санаб ўтсак.

— Биз асосан магнитофонлар устида иш олиб бормасдан, бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқаришга ҳам киришганмиз. Мавжуд бўлган ҳар бир цехимизнинг ўзига хос хусусиятлари бор. Шунинг учун ҳам цехларимиздан бирида пойабзал ишлаб чиқаришни йўлга қўйганмиз. Икки йил олдин мана шу мақсадда кичкинагина цех очилган эди. Ҳозир бу цехимиз турли хил тадбирларда мол сўяди. Ана шу сўйилган молларнинг терисидан ҳам турли маҳсулотлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйганмиз. Кейин мактаб ўқувчилари учун парта, болалар боғчаси учун эса 2 қаватли болалар каравотини ишлаб чиқараяпмиз. Бу каравотлардан бир қанчасини Тошкент вилоятидаги болалар боғчаларига бердик. Бизнинг каравотимизни олган боғчаларда жой анча тежалади. Ҳамма айтиши мумкин: «Зенит» заводи электроника маҳсулотларини ишлаб чиқаришга мослашган завод эди-ку, деб. Лекин бизнинг кичкинагина тахтасозлик цехимиз ҳам бор. Нимагадир бу цехга маҳаллий миллатдаги ёшларимиз кўпроқ келишади. Бунга сабаб, менимча бу ишни тезроқ ўрганишми ёки тахта билан ишлаш осонми, микроэлектроника цехларимизда эса маҳаллий кадрларимиз кам. Шунга қарамасдан заводимизда ишлаётган ишчиларнинг 37 фоизи маҳаллий миллатга мансуб. Раҳбарларимиз орасида эса 90 фоизи маҳаллий кадрлар. Ҳозир биз микроэлектроника цехларимизга маҳаллий кадрларимизни кўпроқ жалб қилиш учун мавжуд технологияни ўзбек тилига ўтказаяпмиз. Ўқиш ва ўрганиш ишлари ҳам ўзбек тилида олиб бориляпти. Ўз она тилисида сабоқ олган ёшлар кўпроқ билимли бўлиб, ана шу айтган цехларимизга келишади деган умиддамиз.

— Суҳбатимиз ўз-ўзидан мутахассисларга, кадрларга келиб тақалди. Бу заводда ишлаш менимча осон эмас. Маълум бир касб эгаси бўлган ишчилар зарур бўлади. Шундай экан, завод учун қайси ташкилотлар мутахассислар тайёрлаб беради?

— Биз умуман ярим ўтказгичли микроэлектроника маҳсулотларини ишлаб чиқарамиз. Бу соҳада кўпроқ Тошкент политехника илмгоҳининг талабаларидан фойдаланамиз. Бундан ташқари бундай цехларимизга Москва ва Ленинграддан ҳам мутахассислар келиб ишлашмоқда. Лекин мана шу четдан келган ишчиларимизнинг ўрнини босиш учун кўп ҳаракат қиляпмиз. Тошкент ва Ўрта Осиё илмгоҳларида таҳсил олган мутахассислар бизда етарли даражада малакали бўлиб кетишмоқда. Бунинг учун илмгоҳларнинг ходимларига раҳмат дейиш керак.

— Шу ўринда яна бир савол бериб ўтмоқчиман. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг хилма-хиллиги, қанча миқдорда ишлаб чиқарилиши, янги маҳсулот ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш учун рухсатномалар Москвадан олинадими ёки жумҳуриятимиз раҳбарлари билан завод раҳбарлари ўзаро келишган ҳолда ҳал қиласизларми?

— Биласизми, умуман олдин бу масалада осонроқ иш юритардик. Чунки Москва берган маҳсулотларга, асбоб-ускуналарга, хом ашёга талаб кучли эди ва ўз вақтида олардик ҳам. Энди эса бу ҳуқуқ ўзимизга берилган. Ўзимиз ҳозир нима хоҳласак чиқара оламиз. Шунинг учун қийин томони борки, ўзимиз тўғридан-тўғри бошқа жумҳуриятлардаги корхоналар билан шартнома тузиб, зарур бўлган хом ашёларни олиб келяпмиз. Ўрни келганда шуни ҳам айтиб ўтиш кераккки, айрим завод, корхоналардан, Россиядан ёки бошқа жойлардан керакли молларни ололмаяпмиз. Бизда айтишади-ку: ўтирган бўйра, юрган дарё деб. Биз Москва ихтиёрида бўлган вақтимизда Россия, Украина, Болтиқбўйи ва бошқа жумҳуриятлардаги завод раҳбарлари билан кўп бор учрашиб турардик. Мана шу учрашувлар натижасида биз кўп нарсани келишиб олардик. Ҳозирги кунда ана шу завод раҳбарлари билан телефон орқали масалаларни ҳал қиляпмиз. Куни-кеча Ленинграддаги «Авангард» заводидан микроплата маҳсулотини олдик. Авваллари 9 сўмдан олардик. Бу гал 11 ярим сўм деб телеграмма келди. Бу заводда бизнинг ҳурматли дўстимиз Николай Сергеевич Лисков деган одам бор. У кишига «Николай Сергеевич, бизни жуда қийнаб қўйдингиз, маҳсулотнинг нархини камайтиришнинг иложи йўқми?», деб мурожаат қилган эдик, улар ҳам шароитни тушуниб рози бўлдилар. Натижада заводимиз 600 минг сўм пул тежаб қолди.

— Анвар ака, сиз завод раҳбарисиз. Электроника соҳасида мутахассиссиз. Шу билан бирга сизни Ўзбекистон ССР халқ депутати этиб сайлашган экан. Завод ишлари билан депутат иши ўртасида қийналиб қолмаяпсизми?

— Мени Юнусобод даҳасидаги 4, 5, 6, 7, 8, 9-мавзелари аҳолиси Ўзбекистон ССР халқ депутатлигига сайлашган. Умуман олганда мана шу даҳадаги халқимизнинг кўпчилиги бизнинг заводимизда меҳнат қилишади. Мени сайлашаётганда даҳада бир боғ барпо этишни айтишган эди. Чунки ҳамма ерлар уй-жой билан банд бўлганлиги учун дам оладиган бирон бир истироҳат боғи йўқ бу жойда. Шунинг учун бу даҳада 29 гектарли боғ бор. Мақсадимиз ана шу боғни ободонлаштириш.

— Суҳбатимиз иқтисод соҳасидаги ҳамкорлик ҳақида бўлди. Заводда кўп минг кишилар меҳнат қилиб, турли мамлакат фирмалари билан ҳамкорлик қилар экансизлар. Раҳбарлик қилиш осон бўлмаса керак. Ўзингизнинг асли мутахассислигингиз қайси соҳада?

— Мен ўзим Тошкент алоқа электротехника илмгоҳининг радиоэшиттириш ва радиоалоқа куллиётини тугатганман. Микроэлектроника соҳасида 20 йилдан кўпроқ ишлайман. «Миконд» заводида бир неча йил ишлаганман. Алоқа вазирлигида ҳам ишлаганман. Россия илмгоҳларида ўқиганман. Шунинг учун мутахассислигим радиоэлектроника соҳаси. Шу соҳадаги муҳандисман. Шу билан бирга заводнинг кичкинагина иқтисодчисиман, десам ҳам бўлади. Аслини олганда, ўзим юнусободликман. Шу ердан жой олдик, заводни қурдик. Шу ерда ишлаётган ишчиларнинг 70-80 фоизи маҳаллий кадрлар бўлишини истаб, шу ишларни амалга оширсак, деб юрибман. Лекин биз малакани ошириш устида кўп ишлашимиз керак. Ҳамма гап малакада. Мен бугун қанча маҳсулот ишлаб чиқарилди, деб сўрамайман. Аксинча, ким малакасини ошириш учун ўз устида ишлаяпти, ўқияпти деб сўрайман. Бизда сон кетидан қувиш йўқ. Маҳсулотимиз оз миқдорда бўлсин, лекин харидорга маъқул бўладиган, сифатли бўлсин. Ўтган йилга нисбатан бу йилнинг январь ойида икки ярим баравар кўп маҳсулот ишлаб чиқардик. Цехларимизда ишлаш учун шароитлар етарли. Яхши ишлаётганларга уй-жой беряпмиз, ссуда берамиз. Енгил машиналарнинг асосий қисми яхши ишлаганларга берилади. Корхонамизнинг махсус дўкони бўлиб, у ерда ишчиларимиз учун кундалик эҳтиёж моллари сотувда бўлади. Иложи борича тақчил молларни олиб келишга ҳаракат қиляпмиз. Бизда шундай йўл тутиладики, ишчидан меҳнат, раҳбарлардан шароит. Ҳозирча ҳаммамиз бир-биримиздан хурсандмиз.

Суҳбатдош Ғ. ЖАМОЛОВ.

ЎЗ КАСБИНИНГ УСТАЛАРИ

«Юлдуз» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси маҳсулотларига бўлган талаб йил сайин ортиб бораяпти. Шуни эътиборга олиб корхона чеварлари тайёрланаётган костюм ва шимларнинг ҳамиша сифатли бўлишига эътибор беришаяпти. Бу ерда сифат аълочиси номини олган чеварлар сони ҳам кўпайиб бормоқда. Шундай номга сазовор бўлиб ишлаётганлар қаторида бирлашманинг биринчи филиал тикувчиларидан Фаягул Башқирцева билан Юлдуз Шокировалар ҳам бор. Бу пешқадамлар узоқ йиллардан бери самарали меҳнат қилиб кунлик смена топшириқларини ортиғи билан бажариб ҳамкасблари ҳурматига сазовор бўлишаяпти.

СУРАТДА: Ф. Башқирцева ва Ю. Шокировалар маҳсулот сифатини кўздан кечиришаяпти.

Х. Мирзакаримов сурати.

Мулоҳазали мактублар

ЁТОҚХОНА ҲАМ УЙИМИЗ-КУ

Талабалар шаҳарчаси кейинги йилларда анча ўзгариб кетди. Тўққиз қаватли замонавий бинолар кетма-кет қад кўтариб, шаҳарча ҳуснига ҳусн қўшди. Янги хизмат кўрсатиш тармоқлари: ионвойхона, чойхона, кийим-кечак, маданий моллар дўконлари, сомсахона, ошхоналар кўп минг сонли талабалар хизматида. Шаҳарча ётоқхоналари орасидаги йўл ва йўлакчалар сифатли асфальтланган. Бир ёнда кинотеатр, шаҳарчадан дорилфунун маданият саройигача эса, беш дақиқалик масофа. Талабаларнинг яхши ўқиб, маданий дам олишлари учун шароитлар муҳайё этилган.

Хўш, муаммоларчи!

Ана шундай савол билан биз Тошкент Давлат дорилфунуни ётоқхоналар бўйича ректор ўринбосари Тоҳир ИМИНОХУНОВга мурожаат этдик.

— Иш бор жойда муаммо бўлиши табиий ҳол, — дейди Тоҳир ака биз билан суҳбатда. — Дорилфунунимиз тасаррруфида 16 та ётоқхона бўлиб, уларда 4 минг 700 нафар талаба ва аспирант истиқомат қилади. Ҳар бир ётоқхонанинг ўз муаммолари бор. Масалан, 9 қаватли ётоқхоналарнинг 7, 8, 9-қаватларига сув чиқиш қийин. Худди шу бинолар ошхоналарида электр қуввати билан ишлайдиган плиталар қўйилган. Уларни қиздириб, овқат пиширгунча, анча вақт ўтади. Кейин, бундай плиталар тез ишдан чиқади ва уларга эҳтиёт қисмлар топиш ҳам мушкул иш.

Ётоқхонада хизмат қиладиган хизматчиларимизнинг ойлиги жуда кам. Масалан, ётоқхона бошлиғининг ойлиги — 105 сўм, сантехникка — 80 сўм иш ҳақи тўланади. Қоравулга — 70 сўм, дурадгорга — 80, электрикка — 80, фаррошга — 70, чойшаб алмаштиргичга бор-йўғи 40 сўм ойлик белгиланган. Энди ўйлаб кўринг, ким ҳам келади бундай ишга? Шунинг учун ҳам ётоқхона қоравулларининг кўпчилик қисмини нафақа оладиган чол-кампир ва ногиронлар ташкил этади. Уларнинг ўз вазифасига масъулияти ҳам шунга яраша-да.

— Ётоқхоналардаги тартиб-интизом ҳақида нима дейсиз?

— Афсуски, талаба-ёшларимизнинг ётоқхоналардаги яшашлари қониқарли эмас. Эрталаб ётоқхоналар атрофини бир айланиб кўринг. Ҳаммаёқ қоғоз, чиқит, бўш консерва қутилари билан тўлиб кетади. Наҳотки талаба ука ёки сингилларимиз бир парча ғижимланган қоғоз ёки олма пўчоғини ётоқхоналарда махсус қўйилган челак ёки қутига ташлашлари қийин бўлса? Йўқ, улар қўлларига нимаики тушса, деразадан улоқтиришни «яхши» кўришади. Чиқитлар орасида нон бўлакларини кўриб фиғонингиз чиқади. Шундай азиз неъмат — нонни ҳам шунчалик хор қиладими?

Ҳа, Тоҳир аканинг куюниб гапирганича бор. Ёш, ақл-идроқли, қолаверса олий даргоҳнинг талабаларига бундай ишлар ярашмайди. Наҳотки фаррошлар хизматини қадрламасак? Қолаверса, маданиятлилигимиз қаерда қолди?

Ётоқхоналарни айланиб чиқамиз. Атроф кир-чир, чиқитлар ташланган, вақтида олиб кетилмаган ахлатлар ётоқхоналар атрофида уюлиб ётибди. Бундай ҳолни кўриб, кайфиятингиз бузилади. Наҳотки бўлажак педагог, муҳандис, ҳуқуқшунос ёки журналистлар шундай яшашса? Ахир улар келажакда бошқаларга ўрнак бўладиган олий маълумотли кишилар-ку! Булардан ташқари, дорилфунун ётоқхоналарининг ҳаммасида ҳам кириб-чиқиш тартиби рухсатнома асосида йўлга қўйилган деб бўлмайди. Шунинг учун ҳам баъзи ётоқхоналарда нохуш воқеа, ўғирликлар рўй бераяпти. Кечқурунлари қоравулларга ёрдам берадиган навбатчи талабаларни ҳамма ётоқхоналарда ҳам кўрмайсиз. Бизнингча, талаба-ёшлар орасида тарбиявий ишларни янада кучайтириш лозим. Ётоқхоналарда қизиқарли суҳбат, турли учрашувлар, танлов, кечалар ўтказиб туриш, тушунтириш, маданий-маърифий ишлар олиб бориш керак.

Ётоқхоналарда тартиб-интизомни мустаҳкамлашнинг яна бир омили — талабалар Кенгаши фаолиятини яхшилаш лозим. Илгарилари дорилфунун ётоқхоналар талабалар Кенгаши раисларига 40 ёки 50 сўм миқдорида ойлик берилиб туриларди. Кейинги йилларда бундай рағбатлантириш негадир бекор қилинди. Ана шу рағбатлантириш қайта тикланса, ётоқхоналарда ишлар яна ҳам юришиб кетармиди...

Ётоқхоналарда ечимини кутиб ётган муаммолар талайгина. Уларни бартараф қилиш маълум олий ёки ўрта махсус билим юрти маъмурияти, қолаверса талабаларнинг ўзларига ҳам боғлиқ.

Ю. ҲАМДАМОВ,
В. И. Ленин номли Тошкент Давлат дорилфунунининг журналистика куллиёти декани ўринбосари.

Уй-жой қурилиши «Оқшом» назоратида

НАФИ ТЕГАДИГАН КУЮНЧАКЛИК

— Қуриб битказилган уйга ҳамма — тикловчи ҳам, пардозчи ҳам, техниклар ҳам жавобгардир, — деб куюниб сўзларди бош пудратчилар бошлиғи Илҳом Маҳмудов. — Вазият қанчалик мушкул бўлмасин, лекин турар жойни имконияти борича тезроқ топширишга ҳаракат қилишимиз керак. Тўғри, материаллар ўз вақтида келмаяпти. Лекин ишлашимиз керак.

И. Маҳмудовнинг куюнчаклик билан айтган бу гапида жон бор, албатта. Чунки бозор иқтисодиётига ўтиш бўсағасида ҳар бир соҳада мураккабликка, кутилмаган инқирозларга дуч келинмоқда. Аммо ҳолва деган билан ҳам оғиз чучимайди. Ҳар бир ишни мукаммал ўйлаб, тадбиркорлик билан амалга оширмоқ керак. Шунинг учун ҳам бўлим бошлиғининг ҳамкасбларига қарата айтган бу гапи ҳаммани ўйлантириб қўйди. Унинг фикрига ҳеч ким қарши чиқмади. Сабаби раҳбар куюняптими, демак ишчига нафи тегади. Ишлагиси келган имконият қидиради деганларидек, 1-уйсозлик комбинатига қарашли 31-қурилиш бошқармаси бош пудратчилари танг аҳволга эътибор қилмай ишни яхшилашга ҳаракат қилишяпти.

Ўтган йилнинг май ойида қурилиш ишлари бошланган Сергели-7 мавзесида, сўнгги уйлар фойдаланишга топширишга тайёрланмоқда.

36 хонадонга мўлжалланган 9 қаватли осмонўпар уйда айни вақтда 1-пардозлаш бошқармасига қарашли Абдурайим Тўлаганов бошлиқ бригада сўнгги пардоз ишларини олиб боряпти.

— Белгилаган муддатимиздан бир ой кечикдик, — дейди бригадир А. Тўлаганов. — Бинонинг ҳамма томони берк бўлмаса пардоз ишларини нам ҳаволи кунларда олиб бориш қийинчилик туғдиради. Даставвал эшик, ром ва ойналар қўйилиб бўлгач, сўнг бошқа ишларни қилиш мумкин. Ишимизнинг орқага сурилишига ромларнинг сифатсизлиги ҳам сабаб бўлмоқда. 1-ёғочни қайта ишлаб берувчи завод ишчилари тайёрлаб берган эшиклар ҳамда Сергели ноҳиясидаги ширкатчилар томонидан тайёрланган ромлар жуда сифатсиз бўлиб чиқди. Бир томонига битта мих қоқсангиз иккинчи томони ё синади, ё чиқиб кетади. Бундай сифатсиз материални апил-тапил қўйиб кетишга виждон йўл қўймайди. Ахир биз қурган уйда одамлар яшайди-ку.

Александр Волошин бошлиқ бўлим мана шундай нуқсонларга барҳам бериб ишлаяпти. Умуман бригадамиздаги кўпгина ишчилар, яъни Акмал Маҳкамов, Баҳодир Абдуқодиров, Степан Липско, Юра Даниловлар кўпкасблик маҳоратига эга. Бўёқчилардан Клара Булатова, Соня Галиева ва бошқа аёлларимиз масъулиятни ҳис этиб ишлашади.

Қурилиш материалларининг кам келишидан ёки умуман келмай қолиши туфайли ишчиларимизнинг ойлик маошлари ҳам камайиб кетди. Ўтган йилнинг сўнгги ойларида бир кунда 19 — 20 сўм учун ишлаган бўлсак, ҳозир амаллаб 12 сўмга етказяпмиз. Ишнинг бориши бу аҳволда бўлса билмадик бу ёғи нима бўларкин? Бу ҳақда комбинат ва бошқарма раҳбарлари ишчилар тақдири билан қизиқсалар жуда соз бўлар эди. Ишчиларга яратилган шароитлар ҳақидаку ҳеч нима демаяпмиз. Фақат ишлаш учун материал етказиб беришса бас.

Мавзеда ўтган ойнинг бошида қурувчилар, иккита 9 қаватли, 36 хонадонга мўлжалланган уйни топширишган эди. Мавжуд қийинчиликларни орқада қолдириб, бироз кеч бўлсада навбатдагиси ҳам тахт бўлмоқда. Бунда тикловчилардан Зера Арбузова бригадаси, бетончилар Ҳасан Мусеров, Нина Уланова ва дурадгор Ўктам Тоғаевларнинг қўшган ҳиссалари эътиборга лойиқдир. Умуман олганда бош пудратчилар ҳам, пардозловчиларнинг ҳам мақсадлари юксак: тез, соз ва сифатли уй қуришдир.

Г. МАМБЕТОВА.

ИШОНЧЛИ ЙЎЛДОШ

СССР илмий ва муҳандислик жамиятлари уюшмаси Ўзбекистон бўлими бошқаруви қошида ташкил этилган «Йўлдош» ихтисослашган фан-техника хизмати марказининг ходимлари давлат лойиҳалаш ташкилотлари билан жиддий рақобатлашишга қарор қилдилар. Тажрибали лойиҳачилар ва меъморлар аъзо бўлган маслакдошлар жамоаси оз сонли бўлишига қарамай, истиқболли лойиҳалар ва автоматлашган системаларни ишлаб чиқариш билан шуғулланишмоқда.

«Йўлдош» маркази кўпчилик орасида жуда машҳур бўлиб кетмоқда. У ҳозирнинг ўзида бир миллион сўмлик иш бажарди. Тошкент шаҳар Ҳамза районини истиқболда ривожлантириш, Наманган вилоятидаги мебель фабрикасининг лойиҳаси, Қашқадарё вилоятидаги автомобиль йўли кўприги шулар жумласидандир.

Малика Эшонова ва Сайёра Қодировалар Тошкент чинни заводининг пешқадам ишчилари. Улар ўзларига топширилган вазифаларни ҳамиша аъло даражада адо этишади.

Х. Солиҳов сурати.

Янгиликлар, Хушхабарлар

ИЖАРА ФОЙДАЛИ ИШ

Денов шаҳар меҳмонхонасини мудир М. Дўстмуродов бошчилигидаги жамоа ижарага олганидан сўнг у фойда келтира бошлади. Бу ерда хизмат қиладиганлар анча камайтирилганига қарамай, меҳмонларга хизмат кўрсатиш сифати сезиларли даражада яхшиланди.

Меҳмонхонада бар, сауна очилган. Чойхона қайта жиҳозланганидан сўнг миллий таомлардан тотиб кўриш мумкин бўлиб қолди. Шаҳардаги ҳаммом ҳам тўла хўжалик ҳисобига ўтказилди, у ерда сауна, чойхона очилди, одамларнинг кийим-кечаклари тузатиб берилмоқда, дазмолланмоқда. Ижарага ўтган корхоналар ҳозирнинг ўзида режалаштирилганидан ташқари ўн минг сўмга яқин даромад қилдилар.

ИШ ҲАММАГА ЕТАДИ

Урганч пиллакашлик фабрикасининг маъмурияти иш ўринлари қисқарган ўз ходимларига ғамхўрлик қилиш вазифасини зиммасига олди. Бу ерда гилам тўқиш корхонасини ташкил этиб, одамларни иш билан таъминлаш муаммосини ўзлари ҳал этишга аҳд қилдилар.

Жамоа гилам тўқиш учун ташқаридан махсус дастгоҳлар сотиб олмади. Фабрика миришкорлари бўш биноларнинг бирида ана шу ускуналарни ўз кучлари билан йиғиб ўрнатдилар.

Хом ашё муаммоси ҳам муваффақиятли ҳал этилди. Асосий ишлаб чиқариш чиқитлари шартномага биноан Хива гиламдўзлик бирлашмаси фабрикасига етказиб берила бошланди. Н. К. Крупская номли Хива гиламдўзлик фабрикасининг чеварлари эндигина гилам тўқишга киришган кишиларга ёрдам беришмоқда.

Дастлабки натижалар ҳам қўлга киритилди. Собиқ ипак ўровчилар муҳандис Ш. Сафарбоева раҳбарлигида ҳозирдаёқ миллий нақшлар туширилган ўнта гилам тўқидилар. Бу гиламлар билан фабрикадаги дам олиш хонасини ҳамда идорага тегишли болалар боғчасини безадилар.

Қизиғи шундаки, пиллакашлик фабрикаси гиламдўзларининг маоши асосий ишлаб чиқариш ходимлариникидан кам эмас.

ЭНЕРГЕТИКЛАР УЧУН УЙ-ЖОЙЛАР

Нуристон посёлкасида Талимаржон ГРЭСИ қурувчилари ва ундан фойдаланувчиларнинг оилалари учун иккита тўрт қаватли уй фойдаланишга топшириш учун тайёрлаб қўйилди. Бу уйларга одамлар март ойида кўчиб ўтишади. Шундай қилиб, бу ердаги кўп хонадонли уйлар ўттизтадан ошиб кетади, натижада уй-жойга бўлган эҳтиёж тўла қопланади. Посёлкада 80 минг квадрат метрдан кўпроқ майдонга эга бўлган уй-жойлар қурилди.

«Ўзбекгидроэнергострой» бош пудратчи тресли билан «Қаршистрой» махсус қурилиш бирлашмасининг ходимлари бундай уйларни бунёд этиш билан бирга томорқалари ва гаражлари бўлган икки хонадонли кенг ва ёруғ коттежларни қуриш билан ҳам шуғулланмоқдалар. Ҳозир бундай коттежларда энергетиклар ҳамда бинокорларнинг 120 дан ортиқ оиласи истиқомат қилмоқда. Мукаммал қурилиш режаларига мувофиқ, 20 мингга яқин кишини уй билан таъминлаш назарда тутилган. Бинокорлар 150 ўринли касалхона, кунига 200 беморни қабул қиладиган поликлиника, бир кеча-кундузда 1,5 тонна нон ёпиш қувватига эга бўлган нонвойхоналар сингари иншоотларни ҳам ердан чиқармадилар. Уларнинг ҳаммаси йил мобайнида фойдаланишга топширилади.

(ЎзТАГ).

АДАБИЁТ ва САНЪАТ

ТАБИИЙ ҲАМ САМИМИЙ

АЛЕКСАНДР Чхеидзенинг «Қалбингга қулоқ сол» асари асосидаги спектаклни ҳаяжондан кўзларимда ёш билан томоша қилдим. Таассуротларимдан ҳаяжонланиб, биз, катталарнинг қилмишлари учун ўсмирлар олдида ўзимни айбдор ҳис қилардим, уялардим. Ўзимга ўзим шундай саволлар берардим: «Биз нима қилиб қўйдик. Наҳотки кўра-била туриб фарзандларимизнинг маънан мажруҳ бўлиб қолишларига замин ҳозирладик. Уларга қанчалик оғир!».

Шунга ўхшаш турли саволлар спектаклдан сўнг ҳам мени анчагача тарк этмади. Бу табиий ҳол. Чунки спектаклда бугунги куннинг энг муҳим муаммоларидан бири — мактаб ҳаёти акс эттирилган. Болалар келажаги ҳақида ўйлашга мажбурмиз. Чунки болаларимиз ҳеч қандай янгилик яратмай, биз қилган ишларни ўзимиз ҳозирлаган заминда такрорлаётган бўлсалар, ўйламай иложимиз қанча! Биз уларга қандай намуна кўрсатяпмиз? Аввало, лоқайдмиз. Чунки маънан якдил эмасмиз, ҳақиқий ишлашни унутиб қўйганмиз. Меҳнатга виждонан, ҳалол муносабатда бўлиш инсоннинг олий маънавий фазилатларидан бири эканини билганимиз ҳолда, фарзандларимизга тескари намуна кўрсатамиз. Мавжуд муаммоларни ҳал этиш учун болаларимизда пойдевор йўқ. Демак, биз катталар, аввало, ишни ўзимиздан бошлашимиз керак. Билмадик, бунинг иложи борми-йўқми, лекин...

катта иш қилган. Чунки, сир эмас, бугун болалар ўртасида жиноятнинг кўпайишига биринчи галда уларнинг бўш вақтларда қаровсиз қолиб, ўз ҳолларига ташлаб қўйилгани сабаб бўлмоқда. Тўгарак эса, уларни машғул қилибгина қолмай, юракларида санъатга, демакки, яхшиликка, эзгуликка меҳр уйғотади, одамларга ҳамдард бўлишга ўргатади. Агар улар шу ўзлари ўйнаётган асардан тегишли хулоса чиқарсалар, зарур сабоқ ололсалар, шунинг ўзи ютуқ.

Кези келганда Ф. Файзиевнинг дадиллигини ҳам айтиб ўтиш керак. У ҳатто катта саҳна учун мураккаб бўлган шундай нозик руҳий драмани ўсмирлар учун танлашдан чўчимаган. Муҳими, у даврни ниҳоятда тўғри ҳис этади. Фақат шугина эмас, бутун қалби билан уни ўзгартиришни истайди. Ёш ижодкорларга ҳам ана шу хислатни сингдиришга ҳаракат қилади. Болаларнинг ижросини кузатар экансиз, унинг дидига, ўқитувчилик сезгисига қойил қолмай иложингиз йўқ. Қани эди, мана шундай — бутун юрак қўрини болаларга бағишлаб ишлайдиганлар кўпроқ бўлса! Ана шу меҳнатнинг самараси ўлароқ, барча болалар ижроси самимийлиги билан дилларга ўрнашди. Фақатгина болаларга бир тилак билдириш мумкин. Яъни, улар саҳнада ўз ҳаракатларини кузатишни билмайдилар, гавда имкониятларидан тўла фойдалана олмайдилар. Агар шу ижро устига саҳнада аниқ ва равон ҳаракат қилишни

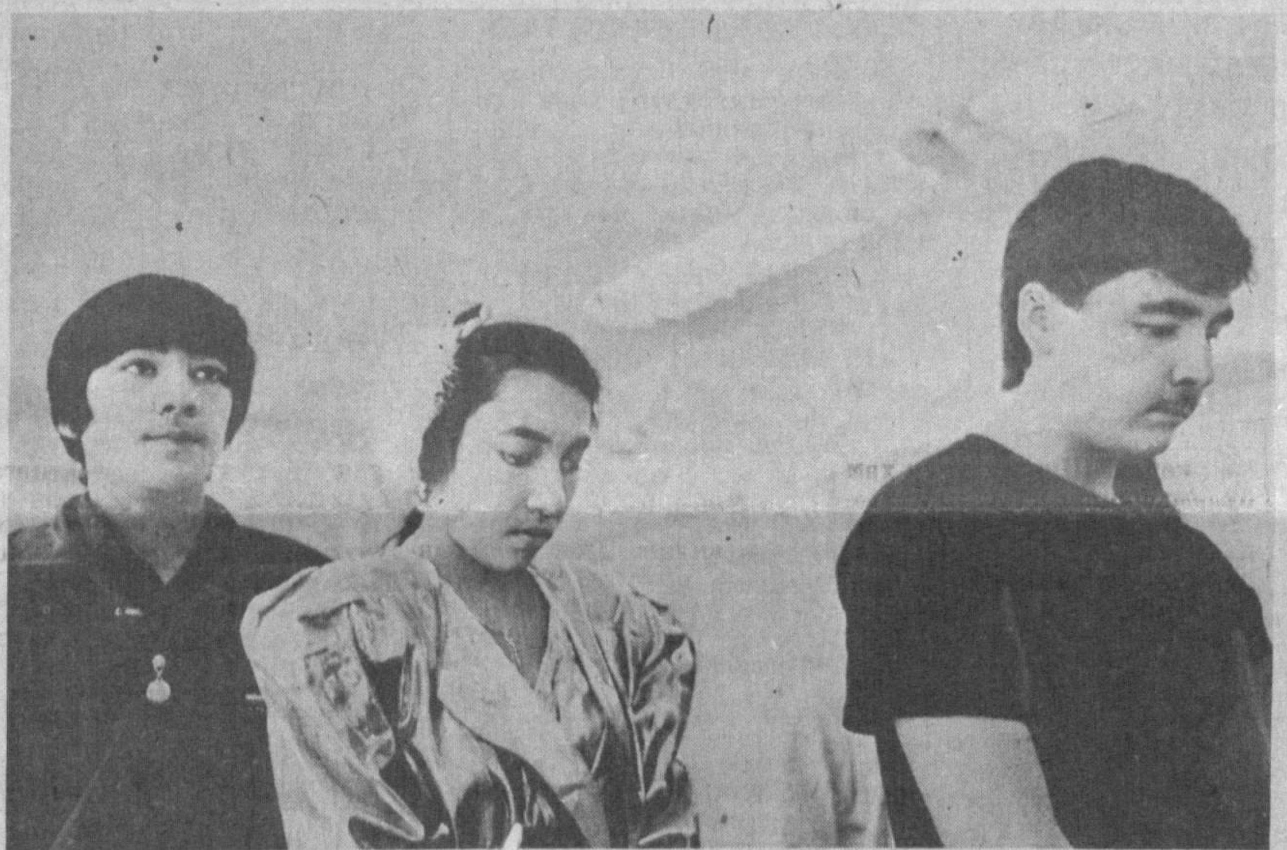

Албатта, сизни томошабинни шунчалар ҳаяжонга солувчи бу спектакль қайси театрда қўйилгани қизиқтираётган бўлса керак. Спектакль ўрта мактаб саҳнасида, битирувчи синф ўқувчилари томонидан ўйналди. Ҳа, ажабланманг. Мен ҳам бу томошани дастлаб болалар бирон бир асардан олиб қўйган анчайин лавҳа бўлса керак, деб ўйлагандим. Бир соатдан ортиқ давом этувчи бу тўлақонли спектакль менда бутунлай ўзгача фикрлар уйғотди. Шундайгина кўз ўнгимда мактаб болалари мўъжиза яратдилар. Улар ўйнамадилар, балки асар муаллифи тавсия этган шарт-шароитларда яшадилар. Болалар биз, катталар ҳам ҳал этолмаётган муаммоларни — катталарга сохта обрў-эътибор қаердан келишини, тарих дарсликлари ва бошқа ўқув қўлланмаларидаги ёлғон-яшиқ, уйдирма маълумотларнинг боиси нимада эканлигини тушунишга, ҳал этишга ҳаракат қилдилар, атрофда содир бўлаётган воқеалар мағзини чақишга интилдилар. Бундан бу ёғига қандай яшаш керак, деган саволга жавоб изладилар.

Ёш санъат ғунчаларининг хатти-ҳаракатлари шунчалик табиий ва самимий эдики, спектакль давомида ўзим актриса эканимни, бу мактаб саҳнасилигини унутдим, кўз ёшларимни яширолмадим. Залга йиғилган касбдошларим Аброр Ҳидоятов номидаги Ўзбек давлат драма театри артистлари Римма Аҳмедова, Доно Бобохонова, Азиза Бегматова ҳам худди ана шундай ҳолатга тушганларини кўриб яна ҳам ҳайратим ошди.

Шубҳасиз, буида ана шу болаларнинг устози, Тошкент шаҳар, Октябрь ноҳиясининг Ойбек номидаги 155-мактабида ташкил этилган драм-уюшмаси раҳбари Фарҳод Файзиевнинг хизматлари катта. Аввало, у юқори синф ўқувчиларини тўплаб, уларга машғулот топиб бериб

ўргансалар, яна ҳам яхши бўларди. Шунингдек, улар спорт билан жиддий шуғулланишлари керак. Чунки актёр сифатида ҳам, инсон сифатида ҳам бу уларга фақат фойда келтиради.

Тилакларим ўз йўлига. Томоша тугагач, ўзим гувоҳи бўлган мўъжиза яратувчиларнинг исми-шарифларини ёзиб олишни зарур деб билдим. Булар 11-синф ўқувчилари — Ботир Юсупов, Ҳадича Тожиева, Гулчеҳра Мирзаалиева, Ғулом Набиев, Маҳмуда Ишхўжаева, Ойдин Қолибова, Яшнар Файзиев. Саҳнада ҳам, ҳаётда ҳам ростгўйлик ва самимийликни дастур қилиш ниятида бўлган, ўзлари яратган спектакль билан томошабинларни ҳам яхшилик ва эзгулик ишига даъват этувчи ана шу ўқувчиларга қалбимда жўш урган, ҳурмат, миннатдорлик ҳиссини изҳор этиб, келгусида уларга омад тилайман.

Яна бир муҳими ўқувчилар томонидан, ўз мактабларида қўйилган спектаклда шу мактабнинг бирорта ўқитувчисини кўрмадик. Залда фақат бегоналар, улар ҳам озчилик. Наҳотки, уларни ўз фарзандларидек бўлиб қолган ўқувчилари ижоди қизиқтирмайди. Очиғи, улар бу драм уюшмаси билан фахрлансалар арзийди. Ҳеч бўлмаса, қилинган меҳнатга муносабат билдириш лозим эмасми? Ҳар ҳолда, ёш истеъдодларга ҳар томонлама кўмак бериш зарур, деб ўйлайман.

Хуллас, спектаклдан сўнг шундай хулосага келдим: — Болалар, биз сизнинг даҳшатли, лекин ҳаққоний саволларингизга виждонан жавоб беришимиз керак.

Гулчеҳра ОБИДОВА,
Муқимий номидаги Ўзбек Давлат мусиқали театрининг актрисаси.

СУРАТДА: «Қалбингга қулоқ сол» томошасидан кўриниш.

А. Жданов сурати.

УСТА НАҚҚОШ

ҲАР бир йирик санъаткорнинг ўз қўшиғи бўлади. Унинг бутун ижоди ана шу асосий қўшиқни юзага чиқаришга қаратилади. Таниқли уста Маҳмуд Усмоновнинг шу маънодаги асари, эҳтимол, Ўзбекистон ЛКЁИ Марказий Қўмитаси маъмурий биносидаги «Халқлар дўстлиги» намоёнидир. Улкан намоёнда гултувакда ўсган гул ифода қилинган. Қабариқ гултувакда Совет Иттифоқининг Давлат герби нақш этилган. Гулнинг асосий навдаси ва ҳар бир ён шохлари учига иттифоқдош жумҳуриятларнинг Давлат герблари ишланган. Гултувакдаги безаклар ҳам, новдалар ва герблар орасида ажиб бир жозиба касб этиб турган ўсимликсимон нақш ҳам асарнинг композицион яхлитлигини, миллий руҳини бўрттирган.

— Гулганч усталик сирларини отам уста Усмон Икромовдан, машҳур уста Ширин ота Муродовлардан ўрганганман, — дейди Маҳмуд ота. — Отамнинг отаси ҳам уста ўтган... Халқимизнинг амалий санъати тарих қадар қадимийдир. Мен ота-боболаримиз яратган ажойиб анъаналарни замонавийлаштиришга, ганч ўймакорлик асарларига давр руҳини сингдиришга интиламан.

Ҳа, ота ва боболарининг касбига меҳр қўйган М. Усмонов ёшлигида падари Мирусмон Икромов билан хонадонларда ишлаб юрди. Баъзан етук усталар билан бир жойда ишлашга тўғри келди, ўн беш ёшида отасининг суянчиғи бўлди. Ота бошчилигида Тошкентда анчагина ганчкорлик ишларида кўзи пишиди.

1936-37 йилларда 35-болалар уйида ва бир неча мактабларда ганч наққошлигидан муаллимлик қилди. 1941 йили бир гуруҳ усталар билан бирга шаҳримиздаги Половцев уйининг (ҳозирги Ўзбекистон ССР халқ амалий санъати музейи) таъмир ишларида қатнашди. 1943-47 йиллар давомида «Тошсовет», Алишер Навоий номидаги опера ва балет театри биносини безатиш учун

жумҳуриятимизнинг турли жойларидан чақирилган усталар қатори Маҳмуд ака ва отаси Мирусмон Икромов ҳам таклиф этилганди. Бу даврнинг ҳар дами учун ҳам жуда завқли ва ғанимат эди. У машҳур устолардан Уста Ширин Муродов, Абдулла Болтаев, Тошпўлат Арслонқулов, Шамсиддин Ғофуров ва бошқа усталар билан ёнма-ён туриб ишлади.

Ганч ишлари узоқ вақт «ётиб» қолди. Баъзи мутахассислар ганчкорлик санъатининг умри тугади, энди замонавий бинолардан ўрин ололмайди, деган фикр билан янги архитектура, умуман декоратив элементлар бўлишини инкор этдилар. Шунга қарамай Маҳмуд Усмонов тинимсиз меҳнат қилди. Ганчкорлик санъатини тарғиб этди, унинг келажагига ишонч билан қаради.

Маҳмуд ота худди ўша кезлари В. И. Ленин номидаги жумҳурият пионер ва ўқувчилар саройида ганчкорлик тўгарагини бошқарар эди. Бу «таълимот»дан ташвишланиб, мутасадди ўртоқларга мурожаат қилди. Ҳатто уларнинг айримлари ҳам: «Замон руҳини тўғри англай олиш керак. Қўйинг, бу соҳангизни, тирикчилик учун бўлак бир касб танланг», деб йўл-йўриқ кўрсатишди. Аслида устани ҳаяжонлантирган нарса тирикчилик ғами эмас эди. Амалий санъатнинг шундай бир нозик жиҳати борки, уни ўтаётган авлоддан янги авлод мерос қилиб олмаса, замирида турғунлик бўлиб қолиши муқаррардир. Шу борада уста Маҳмуд ота куйиниб «Литературная газета»га мурожаат қилганда муҳарририят ҳам бу санъатнинг яшовчанлигини эътироф этди.

Ҳаётнинг ўзи ҳам буни тасдиқлади. Қодиржон ота Ҳайдаров, Уста Ширин Муродов, ака-ука уста Ибодов, уста Саид, уста Исмат, уста Жўра... Қўқон, Хива, Тошкент, Самарқанд, Бухоро ва Хоразм шаҳарларидаги асрлар оша яшаётган тарихий обидалар, масжидларга худди шу ўймакор ва ганчкорларнинг меҳнати кетганлигини билмоқдамиз.

Уста Маҳмуд ота Усмонов тинмай меҳнат қилиб халқ амалий санъатига баракали ҳисса қўшиб, халқимиз олқишига сазовор бўлган санъаткорлардан.

Пойтахтимиздаги В. И. Ленин номли пионер ва ўқувчилар саройида ташкил этилган ганч ўймакорлиги тўгарагида ҳар йили ўнлаб ёшлар ҳунар эгаси бўлишади. Наққошнинг устахонасига кириб қолсангиз Зиёвуддин Юсупов, Мирвоҳид Усмонов, Абдураҳмон Султонов, Ҳаётулла Абдуллаевлар сингари шогирдларига нақш ва ганчкорлик сирларини ўргатаётганларининг гувоҳи бўласиз.

Уста ижодининг равнақ топишида Бухородаги Ситораи — Моҳи-Ҳоса саройи, Навоий номли театр, Тошкент куранти ва бошқа биноларни таъмир этиш ишлари муҳим босқич бўлди. Уста ўз шогирдлари билан 60 дан зиёд жамоат ва маъмурий биноларни безади.

Унинг санъат соҳасидаги хизматлари муносиб тақдирланди. 1967 йили Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби унвони, 1968 йили Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти, 1969 йилда Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР ва 1975 йили СССР Давлат мукофотлари совриндори, 1974 йили эса Ўзбекистон ССР халқ рассоми деган унвон берилди.

Кўзга кўринган моҳир уста, машҳур наққош, Ширин Муродовнинг издоши, Маҳмуд ота Усмонов фарзандлари, невара ва эвараларн ардоғида, ўз шогирдлари билан доимо миллий халқ амалий санъатимизнинг ганчкорлик, нақши ва ўймакорликни маънавий тарихи, сирларини ўргатиб келмоқда.

Мухтор СУЛАЙМОНОВ.

ВАТАННИНГ ГИРДИДА ПАРВОНАМАН

НАВОИЙ ҒАЗАЛИГА МУХАММАС

Эл билан бирга яшарман, ажрамас ёнимдан эл,
Жонни асрашни сўрар минг бор жонимдан эл,
Айру эрмас бир нафас илгимда имконимдан эл,
Дер эдим: — Кечсам на дейдур байтулаҳзонимдан эл!
Мен жаҳондин кечдиму, кечмас менинг жонимдан эл.

Илгим текса тўсуққа, ул тўсиқ дарров ёнар,
Ишқ ўти ўтга қўшилиб, айлабон алғов ёнар,
Севгини тўсмоқчи бўлса, ҳам тўсиқ, ҳам ғов ёнар,
Тўш-тўшидан, баски расволик ўти лов-лов ёнар,
Ҳар тараф йўлдан чиқарлар, ўтсалар ёнимдан эл.

Ўйласам, дарёю-кўл, ҳам чоҳ ила руддур хазин,
Борча борлиқлар гиёҳи ҳам вужудидур хазин,
Навдасида, гулларида, бору-будидур хазин,
Раҳтини ўлчаб кўрарман, бор-судидур хазин,
Куяверсам, ухламас ҳар тунги афғонимдан эл.

Етти хазина бирин овладим дарё гардидан,
Бир матонат борки, куч толмайди дарғо гардидан,
Ҳар на офатдан эмин, қўрқмайди дунё гардидан,
Ташламаслар бир-бирин кўриб сармо гардидан,
Сўзга қўймаслар кўриб, ҳолиму-дармонимдан эл.

Ўтди ёш умрим етимлик, хорликда дар-бадар,
Ҳеч бўлмай, бир насибамга мукофоти асар,
Чунки ёшликда бор эрди ҳар курашда бир зафар,
Ёдда тумори жунундек ҳеч важҳдин бехабар,
Ҳар тараф кўнглимда қолди доғи ҳижронимдан эл.

Орзуйим шулки, тинчлик этса уммон ила тавф,
Ҳар жасорат дуч келурса доруломон ила тавф,
Чунки, тинчлик ҳар қачон этмоқда имон ила тавф,
Қалбимда бир хушхабар топгунча боргонимдан эл.

Мен элимни жон десам ўзим анго жононаман,
Эл яшаб турган Ватаннинг гирдида парвонаман,
Ҳар ҳузуримда баҳам элим ила ҳамхонаман,
Эй Навоий, кулмагайлар эл, агар девонаман,
Ман нари борсам агар, чулғайди дасторимдан эл.

Юсуфжон ҲУЗУРИЙ.

ШОИР МАЪРАКАСИ ДОИРАСИДА

УЛУҒ мутафаккир ва донишманд Алишер Навоийнинг қутлуғ маъракасига тайёргарлик кўриш жараёнида буюк шоир ижодиётига бағишланган мусиқали шодиёналар бўлиб ўтмоқда. Бадиий ҳаваскорлик жамоалари иштирокида уюштирилган нафосат кечаси ҳам жуда мароқли бўлди.

Ҳақиқий санъат байрамига айланиб кетган мазкур маърака тадбирида жумҳурият бадиий ҳаваскорлик жамоаларининг танлови якунловчи кўригига йўлланма олган кўпгина истеъдодлар ўз ижрочилик маҳоратларини муваффақиятли намоён этдилар.

Ўрта мактаблар, техникумлар, ҳунар-техника билим юртларининг ижодкор талантлари кўрсатган бу катта томоша дастурига кўра атоқли бастакор М. Бурҳоновнинг Навоий ғазаллари асосида ёзган «Бағишлов» асари хор жамоаси томонидан куйланди. Шунингдек, «Лайли ва Мажнун» операсидан кўрсатилган айрим саҳналар бадиий ҳаваскорлар маҳорати ўсиб бораётганлигидан далолат берди.

Мусиқа байрамида Тошкент давлат консерваторияси талабаларининг чиқишлари ҳам яхши кутиб олинди.

Акбар АЛИЕВ.

Муштарийлар илтимосига кўра

Манданкини

⊙ Ҳурматли муҳарририят! Биз «Тошкент оқшоми» рўзномаси саҳифаларида бериб бораётган ҳинд кино юлдузлари ҳақида мақолаларни зўр қизиқиш билан ўқиб бораяпмиз. Илтимос рўзномангиз саҳифаларидан бирида киноюлдуз Манданкини ҳақида ҳикоя қилсангиз.

А. Ортиқалиев,
Д. Султонова,
А. Қосимовлар.

ЎЗБЕКЛАР ҳинд кино санъатининг энг тўнғич мухлисларидир. Зеро, биз ҳинд санъаткорлари яратган ҳар бир кино асарни севиб, эъзозлаб, қизиқиш билан томоша қиламиз. Актёрлардаги бой маҳорат ва санъат ҳар доим бизни ўзига ром этади. Шу жиҳатдан ҳинд киноси юлдузларининг ижодий фаолиятларига бўлган қизиқишимиз ҳам сир эмас.

Ҳиндистон кинематографиясига эндигина қадам қўйиб кириб келаётган киноактёр, актрисалари билан экран орқали танишишга муяссар бўламиз. Шу каби йўлдош актрисалардан, бугунги кунда Ҳиндистон кино тараққиётининг юксалишида тинмай ижод қилиб келаётган, бир қатор кино юлдузлар қаторида бир-биридан жозибали қиёфалар яратиб, кино мухлисларининг эътиборини қозониб келаётган кино юлдузи бўлмиш актриса Манданкинидир.

...1982 йил Манданкини ҳали Ҳиндистонда кинематографияси ва «Ойнаи жаҳон» билимгоҳида таҳсил олиб юрган чоғидаёқ марҳум кинорежиссёр Раж Капур ўз кинокомпанияси билан суратга олажак «Одамлар! Ганг суви лойқа тортди!» картинасига бош қаҳрамон Ганга қиёфасини талқин этишга таклиф қилди.

Картина ғояси буржуа жамиятидаги ирқчилик, халққа бўлган эътибор кескин тушиб кетганлиги муаммоларини кўтаради. Ҳиндлар, Ганг суви кишилар гуноҳини ювади, дея эъзозлайдилар. Афсуски, атрофда содир этилаётган ноҳушликлар, халқпарварлар ўз кишиларига нисбатан лоқайд бўлганликлари каби Ганг суви ҳам ўзининг мусаффолигини, соф тўлқинлари-ю, жилоларининг лойқаланишига тўсқинлик қилолмай қолади. Одамхўрлар, қонхўрлар тўккан қон ҳамда Ганганинг соф ва садоқатли муҳаббати йўлида тўккан кўз ёшлари боис Ганг сувлари лойқа тортган эди.

Мазкур картина 1986 йили Ҳиндистонда намойиш этилиб катта шуҳрат қозонди. Сўнгра 1987 йили Москва халқаро кинофестивалига тақдим этилди.

Хуллас, барча киноюлдузлари сингари Манданкинининг ҳам кинодаги ишлари мазкур фильмнинг шуҳрат қозонишн туфайли режиссёрлар назарига тушиши билан бошланди. Кўп ўтмай у режиссёр В. Бапунинг «9-хонадаги қиз» фильмидаги бош қаҳрамон қиёфасида намоён бўлди. Шу тариқа у Ҳиндистоннинг бир қатор режиссёри суратга олаётган фильмларда ранг-баранг қиёфалар ярата бошлади. «Сен ва мен», «Ўйна-ўйна», «Кўз ёшлар», «Соҳил», «Севгин ва ишонгин», «Давлат», «Каратэ», «Ишқ сардори», «Камандос» каби картиналар шулар жумласидандир. Мазкур картиналарнинг айримлари иттифоқимиз экранларида намойиш этилган.

Манданкинининг кинода роль ижро этиш услубидаги энг юксак маҳорати шундаки, у ҳамма вақт ўзига хос бетакрор бўёқлар ёрдамида ижод этади, ролга зўр масъулият билан ёндошади. Актриса ҳар бир кино асари устида ишлар экан, қаҳрамоннинг ўй-хаёли, ички кечинмалари, ташқи қиёфаси, дунёқарашини ўз қалби призмасидан ўтказиб, томошабин ҳукмига ҳавола этади.

Манданкини кўпроқ куй ва рақсга бой фильмларда суратга тушишни ёқтиради. У ўзида бу ўткир хислатлар чуқур илдиз отганини «Ўйна-ўйна» фильмида жозибали қўшиқ ва рақслар ижро этиб изҳор эта олди.

Актриса оиласиз. Ҳиндистоннинг Бомбай шаҳрида истиқомат қилади.

Бугунги кунда актриса ҳинд кинематографчилари томонидан суратга олинаётган бир қатор картиналарда суратга тушмоқда. «Тоғ», «Олмос», «Сундарам» фильмларида асосий ролларда қатнашяпти. Унинг қаҳрамонлари ҳамма вақт ягона ҳақгўйлик, ҳақиқат ва адолат йўлидан бориб, муҳаббат рамзини тараннум этади.

Суҳбатилла НОРХЎЖАЕВ.

Советлар мамлакатида

ГЕОЛОГЛАР РАДИАЦИЯНИ ИЗЛАШМОҚДА

ЛЕНИНГРАД. Нева геология бирлашмаси Ленинград ва вилоят ҳудудида «Безори» ионлаштирувчи нур манбаларини изламоқда. Бирлашманинг жуда сезгир назорат ускуналари билан жиҳозланган автомобиллари ва вертолётлари собиқ ахлатхоналарда радиация билан булғанган жойлар борлигини аниқладилар. Радиоактив элементлари бўлган яроқсиз асбоблар ва кимёвий моддалар шундай нурланиш манбалари бўлиб чиқди.

ИЛМ-ФАН ЮТУҚЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИЛСА

МИНСК. Белоруссия қишлоқ хўжалик академияси ва вилоятдаги бир қанча хўжаликлар негизидаги вирусcиз уруғлик картошка етиштириш уюшмаси ташкил қилинди. Белоруссия қишлоқ хўжалик академияси ўсимликшунослик биотехнологияси кафедрасининг Белиничи районидаги «Дрибинский» ўқув хўжалиги ҳамда «Друть» давлат хўжалиги билан икки йил мобайнидаги ҳамкорлик тажрибаси умидли натижалар берди. Олимлар таклиф этган уруғлик картошка ва ўсимликларни парвариш қилиш технологияси хўжаликларга ҳосилни анча кўпайтириш имконини берди.

ШАҲАРНИНГ ЭСКИ НОМИ ТИКЛАНДИ

ДУШАНБЕ, Ленинобод шаҳрининг тарихий номи тикланди. Энди у Хўжанд деб аталади. Тожикистон ССР Олий Кенгаши Сирдарё бўйидаги бу шаҳар аҳолиси орасида ўтказилган референдум якунларига кўра шундай қарор қабул қилди.

Хўжанд — Тожикистоннинг энг кўҳна шаҳарларидан бири бўлиб, бундан икки йил аввал ўзининг 2500 йиллигини нишонлаганди. Депутатларнинг фикрича, шаҳарнинг қайта номланиши Ленин хотирасини таҳқирлаш эмас, балки тарихий адолатни тиклаш сари ташланган қадам, холос. Шаҳарнинг энг чиройли кўчаларидан бири совет давлати асосчисининг номи билан аталган, марказий майдонда эса унга ҳайкал ўрнатилган.

Тожикистон парламенти бундан буён аҳоли истиқомат жойларини одамлар номи билан аташни тақиқловчи қонун қабул қилди.

ПАРТИЯ БАДАЛЛАРИ — МУЗЕЙГА ЁРДАМ УЧУН

КИРОВ. Киров вилоятининг Вятский поляни ёғочни қайта ишлаш бирлашмасида ўтказилган очиқ партия йиғилишининг қатнашчилари Москва шаҳар ижроия комитетининг В. И. Ленин марказий музейи биносининг бир қисмини ижарачилар ва тадбиркорларга бериш тўғрисидаги қарорига норозилик билдирдилар. Йиғилиш аҳли биноларни ремонт қилиш ва таъмирлаш учун январь ойида тўпланган партия бадалларининг 25 фоизини юбориш тўғрисида қарор қабул қилди. Вилоятнинг бошқа меҳнат жамоаларида ҳам Ленин музейини қўллаб-қувватлаб, шундай тадбирлар ўтказилди.

ЧОЙ ПУЛИСИЗ

КОММУНАРСК. (Луганск вилояти). Шахтерлар шаҳрида маҳаллий ҳокимият қарорига биноан ташкил этилган «Руно» кичик корхонаси меҳнат фахрийлари ва ногиронларга пенсия етказиб беришни ўз зиммасига олди. Эндиликда шаҳар ижроия комитети ижтимоий таъминот бўлими билан меҳнат битимини имзолаган корхонанинг 25 ходими пенсионерларнинг уйига пулларни ҳам, купонларни ҳам етказиб беришмоқда. Мазкур битим хизмат қилганлик учун пенсионерлардан «Чой ҳақи» ундириш ҳоллари маълум бўлган тақдирда бекор қилинади. Бу иш билан кўпинча почтальонлар шуғулланишарди.

ИПАК ИП УЗИЛМАЙДИ

«Диёр ва хонадон» кўнгилли жамияти Арманистонда энг қадимий анъанавий касбларнинг бири ипакчиликни қайта тиклашга киришди. Ташаббускорлар ана шу ишни яхши биладиган энг сўнгги амалиётчилар — боғбонлар, олимларни излаб топиб, бу ишга жалб этдилар. Улар ёрдамида саноат асосида дастлабки тутзорлар, кўчатзорлар барпо этилмоқда. Жамият раиси О. Оганяннинг жумҳуриятда «Ер тўғрисидаги қонун» қабул қилинган ҳозирги пайтда деҳқонлар ижодий ташаббус кўрсатишлари учун жуда катта имконият яратилганига ишончи комил, улар тармоқни тез орада қайта тиклабгина қолмай, орадан 6—7 йил ўтгач, пилласини чет элга сотиш натижасида жумҳурият ҳам анчагина валюта тушумларига эга бўлади.

(СИТА).

Островский номли шаҳар пионер ва ўқувчилар саройида «Юлдузча» хореографик ансамбли ишлаб турибди. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Эркиной Расулхўжаева бошчилик қилаётган бу ансамблда 30 дан ортиқ маҳаллий миллат қизлари қатнашади.

СУРАТДА: Э. Расулхўжаева машғулот пайтида.

Р. Альбеков суратлари.

Ҳар тўғрида

ФИРИБГАРЛАР ФОШ ЭТИЛДИ.

БУЭНОС-АЙРЕС. Аргентина ижтимоий таъминот идоралари аллақачонoқ ёруғ дунёдан кўз юмган фуқароларга кейинги вақт ичида нафақа сифатида икки ярим миллион доллардан кўпроқ пул тўладилар. Мамлакатда нафақахўрларни қайта рўйхатдан ўтказиш чоғида «Ўлик жонлар»га нафақа тўлаш борасида жуда катта фирибгарлик қилинаётгани фош этилди. Буэнос-Айрес вилоятининг ўзидагина дастлабки текширувдан кейиноқ икки мингта сохта ҳужжатни аниқлашга муваффақ бўлинди, ана шу ҳужжатлар асосида хазинадаги пуллар фирибгарларнинг ҳамёнларига тушиб кетаётган экан. Ижтимоий таъминот муассасасининг хабарига қараганда, қайта рўйхатга олиш чоғида бошқа «номутаносибликлар» ҳам аниқланди. Буларнинг ҳаммасини суд идоралари ва полиция текшириши керак бўлади. Нафақахўрларни қайта рўйхатдан ўтказиш учун масъул кишилар 30 фоиз нафақахўрнинг яшаш жойини ҳозирча аниқлаганлари йўқ, бу эса маъмурларнинг фирибгарлик қилиш юзасидан шубҳаларини кучайтиради.

ВИНДХУК. Жанубий Африка жумҳуриятидаги бир қанча қамоқхоналарга автомат-телефонлар ўрнатилган. «Санди таймс» рўзномасининг ёзганларига қараганда, бундан ташқари баъзи маҳбусларга телевизор кўришга ва уй ҳайвонларини боқишга ҳам рухсат этилган.

(СИТА).

МАҲАЛЛА МАРКАЗИДА

А. АВЛОНИЙ маҳалласи уруш ва меҳнат фахрийлари Кенгаши ажойиб совға ҳозирлашди. Фахрийлар ўз кучлари билан Улуғ Ватан уруши иштирокчилари ва меҳнат кексалари ҳақида ҳикоя қилувчи сурат ва маълумотлар йиғишди. Бу эса маҳалла марказида музей ташкил этиш имконини берди.

Бу жанговар ва меҳнат масканида бўлган киши 2000 дан ортиқ кўргазмаларни ҳавас билан томоша қилади. Суратлар орқали Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари Ботир Бобоев, Абдусаттор Эшонқулов, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдушукур Қодиров, шунингдек Улуғ Ватан уруши даврида фронт ортини мустаҳкамлашда фидойилик кўрсатган, урушда бедарак йўқолган маҳалладошларни билиб олиш мумкин.

— Юртимиз осойишталиги, келажагимиз учун қаҳрамонона жанг қилган қуролдошлар асло унутилмайди, — деди маҳалла уруш ва меҳнат фахрийлари Кенгашининг раиси С. Йўлдошев. — Музей ҳозирча уч хонадан иборат. Келгусида кўргазмалар сонини янада кўпайтириш ниятидамиз.

Ш. САЪДИЕВ.

СУРАТДА: А. Авлоний маҳалласининг бир гуруҳ фахрийлари

Д. Аҳмад сурати

Спорт янгиликлари

ШАТРАНЖ. Польшанинг Катовице шаҳрида шатранж бўйича халқаро турнир якунланди. Унда жаҳоннинг турли мамлакатларидан 300 га яқин шатранж устаси қатнашди. Турнирда 11 имкониятдан 9 очко жамғарган РСФСР вакили Геннадий Туник биринчи ўринни эгаллади. Мусобақада жумҳуриятимиз вакиллари ҳам муваффақиятли қатнашишди. Спорт усталари Дмитрий Қаюмов (Тошкент) ва Александр Загребельний (Чирчиқ)лар 7 очко жамғардилар. Ҳамшаҳаримиз Эдуард Гриншпун эса 6,5 очко тўплаган ҳолда халқаро уста нормасини бажарди.

x x x

Тошкентда шатранж бўйича олий лига жумҳурият биринчилиги баҳслари бошланди. 12 шатранжчи қатнашаётган ушбу турнирда учтадан ўйин ўтказилди. Ҳозирча биринчиликда уч имкониятдан икки ярим очкога эга тошкентлик Александр Карпов карвонбошилик қилмоқда. Спорт устаси Александр Ненашев ҳисобида эса 2 очко бор.

ШАШКА. Шаҳримизда халқаро шашка бўйича аёллар ва қизлар ўртасида Ўзбекистон биринчилиги беллашувлари айни қизғин паллага кирди. Айниқса Ўзбекистоннинг кўп марта чемпиони, спорт устаси Зайнаб Сафина (Фарғона) билан собиқ жумҳурият чемпиони, спорт усталигига номзод Ноила Бадеева (Тошкент) ўртасидаги баҳс шашка ишқибозларида катта қизиқиш уйғотди. Учрашув бошланишиданоқ Сафина устунликни қўлга киритди, лекин кейинчалик айрим хатоларга йўл қўйганлиги сабабли ўйин дуранг натижа билан тугади. Беш турдан сўнг 4,5 тадан очко жамғарган Н. Бадеева ва Ирина Сулаймонова (Самарқанд) ҳозирча олдинда. З. Сафина ҳисобида эса 4 имкониятдан 3 очко бор. Яна 8 тур учрашувлари ўтказилгандан сўнг ғолиблар аниқланади.

И. БИРБРАГЕР.

Бу—қизиқ

ХИЗМАТ МУДДАТЛАРИНИ БИЛАСИЗМИ?

МАЪЛУМКИ, Иттифоқимизда Совет Армияси сафига 18 ёшдан 27 ёшгача бўлганлар 2 йил муддатга чақириладилар. Бошқа мамлакатларда тартиб қандай эканлиги кўпчиликни қизиқтирса керак.

Умумий ҳарбий хизмат Ғарбий Европада, Буюк Британия ва Исландиядан ташқари 70 дан ортиқ мамлакатда, шунингдек Шарқий Европада, кўплаб Жанубий Америка ва Африка давлатларида жорий қилинган. Шуларнинг баъзилари ҳақида тўхталмоқчимиз.

Масалан, Германия Федератив Республикасида хизматга 18-28 ёшдаги эркаклар 15 ой муддатга чақирилади.

Францияда чақирилувчилар ўз хоҳишига қараб 18-20 ёшда таклиф этилади. Бир йил хизматдан кейин эса захирага бўшатиладилар.

Италияда хизмат муддати — 8 ойдан 15 ойгача. Чақирилиш ёши эса худди Франциядагидек.

Испанияликлар қуролни ёшларга фақат 20 ёшдан кейин ишониш керак, деб ҳисоблайдилар.

Скандинавия мамлакатларида эркаклар 19 ёшдан эгниларига ҳарбий кийим кийишади. Тўғри, муддатларда бироз фарқ бор. Масалан, Норвегияда 12 — 15 ой, Швецияда 8 — 15 ой, Данияда 9 — 18 ой қилиб белгиланган.

Варшава шартномасида иштирок этаётган давлатларда маълум ўзгариш рўй берди, муқобил хизмат жорий этилди. Масалан, Венгрияда ҳозир чақирув ёши 20 — 28 оралиғида. Чехо-Словакияда ўрта маълумотли эркаклар 1,5 йил ҳарбий кийим кийишади. Агар қўлида олий ўқув юртини тамомлаганлиги ҳақида ҳужжати бўлса, бу муддат икки баравар камаяди. Ҳарбий хизматга 19 дан 28 ёшгача чақирилади. Руминияда ҳам тартиб деярли шундай. Фарқи, олий маълумотлилар бир йил хизмат қиладилар.

Русчадан С. ШОДИЕВ таржимаси.

ЧОРРАҲАДАГИ ФОЖИА

Тошкентнинг Фрунзе районида Космонавтлар ва Ленин проспектлари кесишган чорраҳада Калинин районидаги «Москва» жамоа хўжалигининг ишчиси 37 ёшли Ш. Миржалолов ВАЗ-21061 автомашинасини бошқариб кетаётиб, ички ишлар бошқармаси давлат автоинспекцияси йўл-соқчилик хизматининг инспектори милиция катта сержанти М. Ғиёсовнинг тўхташни билдирувчи ишорасига бўйсунмади. У тезликни ошириб, милиционерни уриб юборди. Ғиёсов ҳушига келмасдан 6-шаҳар касалхонасида вафот этди. Авария чоғида бироз жароҳатланган ва касалхонага жўнатилган Миржалолов табобат ходимларининг бандлигидан фойдаланиб, касалхонадан ғойиб бўлди. Уни қидириб топиш чоралари кўрилмоқда. Терговни прокуратура олиб бормоқда.

Ўзбекистон ССР ички ишлар вазирлиги матбуот бюроси ЎзТАГ учун.

Муҳаррир
Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

ТИЖОРАТ ЖАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

А. НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИНИНГ

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

5/III да — КЛАССИК БАЛЕТ КЕЧАСИ.
6/III да — СЕВГИ ҲАҚИДА АФСОНА
7/III да — МАЙСАРАНИНГ ИШИ.
8/III да — БАЙРАМ КОНЦЕРТИ.
9/III да — СЕВИЛЬЯ САРТАРОШИ.
10/III да — ЧИПОЛЛИНО (12.00), ФЛОРИЯ ТОСКА (19.00).
12/III да — АИДА.
13/III да — ОҚҚУШ КЎЛИ.
14/III да — ИОЛАНТА.
15/III да — РАЙМОНДА.
16/III да — АЛИШЕР НАВОИЙ.
17/III да — ОЛОВИДДИННИНГ СЕҲРЛИ ЧИРОҒИ (12.00), ДОН-КИХОТ (19.00).
19/III да — ОЛОВЛИ ФАРИШТА.
20/III да — СПАРТАК.
21/III да — КАРМЕН.

1991 ЙИЛ 22—31 МАРТ КУНЛАРИ

22/III да — АЛИБОБО ВА 40 ҚАРОҚЧИ (12.00 премьера), УЙҚУДАГИ ГЎЗАЛ (19.00).
23/III да — КОППЕЛИЯ (12.00), СЕВГИ СЕВГИ БИЛАН (19.00).
24/III да — ЗОЛУШКА (12.00), РИГОЛЕТТО (19.00).
27/III да — ГЎЗАЛ ВАСИЛИСА (12.00), ТРАВИАТА (19.00)
28/III да — ЭТИК КИЙГАН МУШУК, 12.00), ОҚҚУШ КЎЛИ (19.00).
29/III да ЧИПОЛЛИНО (12.00), ЕВГЕНИЙ ОНЕГИН (19.00).
30/III да — КОППЕЛИЯ (12.00), ЖИЗЕЛЬ (19.00).
31/III да — ОЛОВИДДИННИНГ СЕҲРЛИ ЧИРОҒИ (12.00), БАЛЕТ... БАЛЕТ... БАЛЕТ... (19.00).

Оммавий талабномалар қабул қилинмоқда.
Касса ишлаяпти.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МАДАНИЯТ ВАЗИРЛИГИ

«ХАНДА» ИЖОДИЙ МАРКАЗИ
В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА
5 МАРТ СОАТ 16 ВА 19.00 ДА
ЎЗБЕКИСТОН-ҲИНДИСТОН ДЎСТЛИК ВА СЕВГИ ТАРОНАЛАРИ
РАДЖ КАПУР, МУКЕШ, МУҲАММАД РАФИ ВА КИШОР КУМАР ХОТИРАСИГА БАҒИШЛАНГАН

КАТТА КОНЦЕРТ

ПРОГРАММАДА:

«БОМБЕЙ АРТ ГРУППА» Деҳли, эстрада ансамбли: МУКЕШ ГУПТА, ДЕЕПАК КУМАР, АЛКА ГАНОҲИ, ДХАНВАНТИ, РОХИТЛЕКХИ, АГАМ ПРАШАД, МАДАНЛАЛ КАНОИЯ.

«ИНДИАНМАДЖИК ГРУППА» ҳинд сеҳргарлик гуруҳи раҳбари —

АШОК БХАНДАРИ

«ХАНДА» САТИРА ВА ЮМОР АНСАМБЛИ: ШЕРҚЎЗИ ҒОЗИЕВ, МАВЛУДА ТУРДИЕВА, ТУРСУНОЙ САПАЕВА.

КОНЦЕРТДА: ҳинд кинофильмларидан қўшиқ ва рақслар ижро этилади.

Чипталар Халқлар дўстлиги саройи кассасида сотилмоқда.

АССАЛОМУ АЛАЙКУМ, АЗИЗЛАР!

«ТУРОН» ИЖОДИЙ УЮШМАСИ

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ССЖИ ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА
6, 7, 8, 9, 10 МАРТ СОАТ 16.00 ВА 19.30 ДА
ХАЛҚ СЕВГАН ҚЎШИҚЧИ
Рустам ҒОЙИПОВ
БОШЧИЛИГИДАГИ
«НУР» ГУРУҲИ ИШТИРОКИДА

«ЎЗБЕГИМ ЎҒЛОНЛАРИ»

ТЕАТРЛАШТИРИЛГАН ЯНГИ КОНЦЕРТ ПРОГРАММАСИГА

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

КОНЦЕРТДА:
ЎЗБЕКИСТОН ССЖ ХАЛҚ АРТИСТИ
Малика АҲМЕДОВА

Сўз устаси ва киноактёр МИРЗА ХОЛМЕДОВ қатнашадилар.

Чипталар Халқлар дўстлиги саройи кассаларида соат 11.00 дан сотилмоқда.

ЎЗБЕКИСТОН МАДАНИЯТ ЖАМҒАРМАСИ
В. И. ЛЕНИН НОМЛИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА
16 МАРТ СОАТ 19.00 да
АЗИЗ ҲАМШАҲАРЛАР ВА ШАҲРИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

Сизларни «НАВРЎЗ» шарофати билан бўлиб ўтадиган

Юлдуз АБДУЛЛАЕВАнинг

КАТТА ДАСТУРДАГИ БИРИНЧИ ТОМОШАЛАРИГА ТАКЛИФ ЭТАМИЗ
«ҚИЗИҚЧИ—90» ЖУМҲУРИЯТ ТАНЛОВИНИНГ СОВРИНДОРЛАРИ
ШУКУРУЛЛА МАҲКАМОВ ва АВАЗЖОН ТОЛИБЖОНОВлар
Сизларга қувноқ кайфият, кўтаринки руҳ бахшида этадилар.

Чипталар соат 11.00 дан бошлаб сотилмоқда.
Кўпчилик бўлиб келиш учун буюртмалар қабул қилинади.
Маълумотлар олиш учун телефон: 45-92-13.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

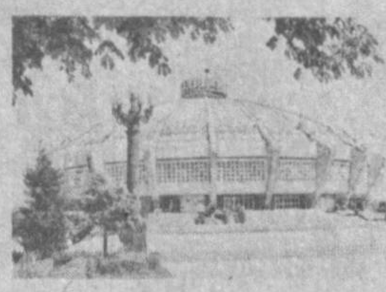

7 МАРТ СОАТ 17.00 ВА 19.30 ДА
8, 9, 10 МАРТ СОАТ 15.00 ВА 18.00 ДА
ТОШКЕНТДА БИРИНЧИ МАРТА
СССРНИНГ ЭНГ ЁШ СЕҲРГАРИ
ОЛЕГ КОНТУЕВ
ЎЗИНИНГ

«ҚЎҲНА ТИБЕТ СИРЛАРИ»

ДАСТУРИ БИЛАН ЧИҚАДИ

Касса соат 11.00 дан бошлаб ишлайди.
Маълумотлар олиш учун телефон: 44-35-91.

ТАНТАНА АРАФАСИДА

8 МАРТ — ЎЗГАЧА БАЙРАМ. ШУ ҚУНИ ХОТИН-ҚИЗЛАР ДИҚҚАТ МАРКАЗДА БУЛАДИ. ЭРКАКЛАР УЧУН ЭСА БУ КУН ЖИДДИЙ СИНОВ ҲИСОБЛАНАДИ.

Чиндан ҳам шу куни улар хизматдаги, уйдаги, оиладаги кўп сонли ташвишларни ўз зиммаларига оладилар. Улар муҳбубаларини гулга буркаб, олдиндан тайёрлаб қўйган совғаларини топширадилар. Совғанинг қиммат, салмоқли бўлиши шарт эмас. Ахир «Совға эмас — эътибор азиз» деб айтишадику!

ҲУРМАТЛИ ЭРКАКЛАР!

СИЗЛАРНИ БУГУН МАРКАЗИЙ УНИВЕРСАЛ МАГАЗИНГА ТАКЛИФ ҚИЛАМИЗ. Сиз ўз чекингизга тушган муаммоларнинг бир қисмини шу ерда ҳал қилишингиз мумкин. Нимани совға қилса арзийди? Куйловчи ликобчаними? Зеб-зийнатларними? Эҳтимол рўзғорда керак бўладиган бирор буюм бўлсачи? Марҳамат. Марказий универсал магазинда турли ёзувли, классик, эстрада, миллий мусиқали куйловчи ликобчалар бор. Ўзингизга маъқулини танланг. Сотувда Польшада ва мамлакатимизда ишлаб чиқарилган безак буюмлар, атторлик буюмлари — модали соч тўғноғичлари, сумкалар, камарлар, «Локон» электр тароғи, қора, люрексли колготкалар бор. Хўжалик моллари бўлимида Польшанинг доривoрлар учун термаси, «Уй бекаси» термаси мавжуд. Айтмоқчи, кичкинтой уй бекаларига ҳам совға олишни унутманг. Чиройли, қуёнча шаклидаги қайчи қизингизга албатта манзур бўлади. Ширкатлар ишлаб чиқарган маҳсулотлар бўлимида салмоқлироқ буюмлар — шим, юбка, кофта, шарфлар мавжуд.

Мабодо ўзингизга маъқул алоҳида совға танлай олмаган бўлсангиз, совға термаларига эътибор беринг. Улар шу жиҳатдан маъқулки чиройли қилиб жойланган. Ҳар қандай ҳолда ҳам сизга гул керак бўлади. Табиийсидан деярли фарқ қилмайдиган сунъий турфа гулларни ҳам шу ердан топасиз.

ЦУМ.

«Союзреклама» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ўзбекистон реклама ишлаб чиқариш корхонаси

Ўзбекистон ССР халқ таълими вазирлиги
Тошкент халқ таълими бош бошқармаси
5-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1991 — 1992 ўқув йилига
қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

қурувчи дурадгорлар, бўёқчилар (қурилиш бўйича), электр-пайванд қилувчи усталар, кўргазмали-плиталарга ишлов бериш усталари, ғишт терувчи.

ЎҚИШ МУДДАТИ — 6 ОЙ ВА 10 ОЙ БЎЛГАН КУРСЛАРГА 10 СИНФНИ ТАМОМЛАГАН ВА СОВЕТ АРМИЯСИ САФИДАН ҚАЙТГАНЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

9-синфни тамомлаганларга ўқиш муддати — 3 йил.
8-синфни тамомлаганларга ўқиш муддати 2 йил.
Билим юртида ўқувчилар ўрта маълумот ва эгаллаган касблари тўғрисида диплом оладилар.
Ишлаб чиқариш практикасини ўташ даврида иш ҳақининг 50 фоизи берилади. 6 ойлик ва 1 йиллик муддат билан группаларга қабул қилинган ўқувчиларга эса 76 сўм миқдорда ҳар ойда стипендия тўланади.

Билим юртида ўқиган муддат узлуксиз меҳнат стажига қўшилади.

БОШҚА ШАҲАРЛИКЛАР ЁТОҚХОНА БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР.

ЎҚИШ ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Билим юртини тугатганлар техникум ва олий ўқув юртларига киришда имтиёзлардан фойдаланадилар.
Аъло баҳолар билан ўқишни тугатган ўқувчилар ўрта ва олий ўқув юртларига ўқишни давом эттириш учун юбориладилар.

ЎҚИШНИ ТУГАТГАНЛАР ТОШКЕНТ ҚУРИЛИШ БОШ БОШҚАРМАСИГА ИШГА ЮБОРИЛАДИЛАР ВА ЁТОҚХОНА БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ариза, таржимаи ҳол, тавсифнома (характеристика), маълумоти ҳақида гувоҳнома, турар жойидан справка, соғлиги тўғрисидаги справка, 6 дона фотосурат (3х4 см.).

Билим юрти манзилгоҳи: Тошкент — 5, Ленин ноҳияси, Астрахань кўчаси, 12-уй, СПТУ — 5. 22-автобуснинг «Дегтярев кўчаси» бекати, 55, 66, 161-автобусларнинг «57-мактаб» бекати; 1-трамвайнинг «Дегтярев кўчаси» бекати, 5, 26-трамвайларнинг «Восток» кинотеатри» бекати.

Телефонлар: 91-26-47, 91-29-50.

ТОШКЕНТ АЛОҚА ПОЛИТЕХНИКУМИ ҚОШИДАГИ
МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛОВЧИ
ЎҚУВ МАРКАЗИ
БИР ЙИЛЛИК КЕЧКИ ПУЛЛИК КУРСГА
ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ
КУРСДА ИШЛАБ ЧИҚАРИШДАН АЖРАЛМАГАН ҲОЛДА ЎҚИТИЛАДИ.

Курс халқ хўжалигининг ҳамма тармоқлари учун ҳисобчи-тафтишчилар тайёрлайди. Ўқитиш ҳақи — 350 сўм. Ўқитиш ҳақи нақд пул билан тўланиши ёки пул ўтказилиши мумкин.

ЎҚИШ РУС ТИЛИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ
ЎҚИШЛАР 1991 ЙИЛ 15 МАРТДАН БОШЛАНАДИ.

Маълумотлар олиш учун қуйидаги манзилгоҳга мурожаат қилиш мумкин: Тошкент шаҳри — 128, Усмон Юсупов кўчаси, 70-уй (10, 23, 27-трамвайларнинг «Алоқа политехникуми», 10-троллейбус; 18, 48, 97-автобусларнинг «Лабзак» бекати). Телефон: 41-12-48.

Ўзбекистон ССР «БИЛИМ» жамиятининг Жумҳурият иқтисодий ва илмий-техникавий тарғибот уйи «В», «С» тоифалардаги автотранспорт воситаларини ҳайдаш ҳуқуқини олиш учун тезлаштирилган пуллик кундузги-кечки гуруҳларга

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ.

МАШҒУЛОТЛАР — 4 мартдан ва гуруҳлар тўлишига қараб бошланади.

Ўқиш учун ўртача ҳақ тўланади.

Автотранспорт воситаларини бошқаришни ўрганмоқчи бўлганларни қуйидаги манзилга таклиф қиламиз: Тошкент шаҳри, А. Қодирий кўчаси, 13-уй. Телефонлар: 44-55-34, 44-52-44.

ШИРКАТ, ИЖАРА, ҚЎШМА, ВА ШАХСИЙ КОРХОНАЛАР ХОДИМЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Тошкент шаҳар ширкат, ижара, қўшма ва шахсий корхоналар кенгаши касаба уюшмаси «АССАЛОМ НАВРЎЗ» байрам сумалак дастурхонига 21 март соат 11.00 га М. ГОРЬКИЙ БОҒИГА ТАКЛИФ ЭТАДИ

Тошкент таъмирлаш-қурилиш монтаж бошқармасига «Машхлопок» давлат ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли Тошкент таъмирлаш-қурилиш монтаж бошқармасининг турли таъминотчилари билан ҳисоб-китоб қилиш учун берилган 756421—756440 рақамли йўқолган ЛИМИТЛАШТИРИЛГАН ЧЕК ДАФТАРЧАСИ БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 5/III да **А. Навоий** (премьера), 6/III да **А. Навоий** (премьера), 7/III да **Жар**.

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУСИҚАЛИ ТЕАТРИДА — 4/III да **Юсуф ва Зулайҳо**, 6/III да **Ака-ука совчилар**, 7/III да **Гул ва наврўз**.

АБРОР ҲИДОЯТОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ДРАМА ТЕАТРИДА — 4/III да **«НАВРЎЗ» фольклор этнографик мусиқали театр-студиясининг «ТОҲИР ВА ЗУҲРА» фольклор этнографик мусиқали томошасининг премьераси** (16.00 ва 19.00), 5/III да **Кулги ва қўшиқ кечаси**, 6/III да **Гўзаллар ва миршаблар**, (14.00 ва 17.00), 7/III да **Фармонбиби аразлалади** (16.00 ва 19.00).

Тошкент хўжалик моллари савдоси идораси жамоаси 28-дўкон директорининг ўринбосари **Абдусамат Ахророович ИСМАТОВнинг** бевақт вафот этганлигини маълум қилади ва марҳумнинг қариндош-уруғларига чуқур ҳамдардлик изҳор этади.

Адабиёт ва санъат нашриёти катта машинисткаси Н. Султонмуродовага онаси **Зинаида Абдуловна ҲАКИМОВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент шаҳар «Металлобитремонт» ишлаб чиқариш бирлашмаси жамоаси корхонанинг ишлаб чиқариш-техника бўлими бошлиғи **Фахриддин Муҳиддинович АКБАРОВнинг** вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор этади.

Халқ депутатлари Собир Раҳимов ноҳия Кенгаши Беруний маҳалла қўмитаси раиси, шаҳар Кенгаши депутати **Тоҳир ҚОСИМОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор қилади.

Халқ депутатлари Собир Раҳимов ноҳия Кенгаши Аъзам Иброҳимов маҳалла қўмитаси раисининг муовини, ноҳия Кенгаши депутати **Собиржон МАҲКАМОВнинг** вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ оқшоми

Муассислар: халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва Ўзбекистон Коммунистик партияси Тошкент шаҳар қўмитаси

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76; хатлар — 33-29-70; 32-53-79; жамоатчилик қабулхонаси — 32-55-83.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

84.997 нусхада чоп этилади. Индекс 64690.
Буюртма: 4873. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.